

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Seltzer, Sibiu

Foale politică.
 Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-cară 12 bani
 a treia-cară 10 bani.

CONTRA PROIECTULUI ȘCOLAR.

Glasul organelor bisericesti. — Adunări de protestare. — Protestele „Ligei culturale”. — Lupta deputaților nostri.

Contra proiectului școlar.

Cetățenii Ungariei, dar în deosebi noi Români și celelalte popoare maghiare, începând de la Vlădică până la Opincă, suntem preocupați de proiectul școlar al lui Apponyi, păgubitor pentru neamul nostru. Este păgubitor acest proiect pentru școala și biserica română, va fi primejdios pentru învățători — pe lângă toată urcarea de salariu — și în stârșit va fi, dacă va deveni lege, foarte sricăcios pentru copiii nostri, nădejdea viitorului nostru.

Urmările lui dănoase pentru rândul de copii ce vor intra anii aceștia în școlile populare, să va vedea în curând, în 5—6 ani și apoi mai târziu și mai mult. Pe copii mici, începători, învățătorul chiar și în limba lor proprie numai cu greu îi poate învăța, ca să facă înaintare în cetit, scris, socoată etc. Ce înaintare va face acum cu ei, când trebuie să-i învețe în o limbă, pe care ei nu o înțeleg? Aci e marea greșeală ped-gogică a proiectului școlar al lui Apponyi. Copiii vor rămânea în cârâpt în învățatură și în schimb să vor alege cu puțin cunoștințe din limba ungurească, pe care în cele mai multe părți o vor uita-o iară. Și tot asemenea nu vor putea face înaintare nici în școala de repetiție, după ce acolo li-să va da instrucția numai ungurește.

Cu un cuvânt noul proiect al lui Apponyi va avea drept urmare *impedecarea poporului nostru în înaintarea culturală*, fără ca să și ajungă scopul: de a l face să știe ungurește sau a l maghiariza.

Când deci toți ai nostri, arhierii și conzistorele, preoții, meșterii și poporul și foile își ridică glasul protestator împotriva proiectului, nu vreau prin aceasta să demostrez sau să agitez nici contra limbii maghiare, nici contra națiunii maghiare, ci vreau să arete Măiestății Sale, guvernului, dietei și lumii, că proiectul este greșit, că el

nu-și ajunge scopul, că el este păgubitor intereselor culturale ale noastre, că el vatămă autonomia noastră bisericască, întărită în lege, și că prin urmare el trebuie retras sau schimbat cu totul.

Aceasta au arătat-o arhierii și organele noastre bisericesti în memoriile lor. Ca cetățenii ai patriei, trebuie acesteia să-i dăm expresie și noi în adunările noastre populare, la cari să luăm parte cu toții și unde, sub conducerea fruntașilor nostri, între marginile legii și în bună rânduială să ne ridicăm glasul de protestare. Prin aceasta dăm dovadă, că suntem cetățeni trezvii ai patriei, conștii de drepturile noastre, și totodată Români buni și că aprobăm și sprijinim pe arhierii și deputații nostri în lupta lor legală.

Eată mersul mișcării:

Arhierii și organele bisericesti.

Am făcut în nrii trecuți raport despre pașii întreprinși contra proiectului lui Apponyi de către arhierii și conzistorele noastre și am dat memorandumul bisericii gr.-or. române. În nrul de azi începem publicarea în întregime a memorandumului bisericii noastre gr.-cat. pe care l a prezentat în dietă deputatul Dr. Iuliu Maniu.

În afară de conzistore își ridică glasul de protestare și sinoadele noastre protopopești. Primul, care a protestat, a fost sinodul protopopesic al tractului gr.-or. al Orăzii-mari, întrunit zilele aceste sub prezidiul protoprezbiterului Toma Păcală. Sinodul protestând, roagă pe arhierii români să întrevină la locurile înalte pentru apărarea constituției bisericesti. Hotărîrea s'a trimis P. S. Sale episcopului Ioan Papp, la Arad.

După Orade a urmat sinodul protopopesic al tractelor Arad, Boroșineu și Abrud. În Boroșineu în afară de protest, sinodul a votat totodată mi-

șămită arhierilor pentru pașii întreprinși la guvern și li roagă să meargă până la treptele tronului, cerând scut pentru școala și biserica în primejdie.

Sinodul protopopesic din Abrud s'a ținut în 13 Martie n. c. și propunerea de protest și de solidarizare cu ținuta arhierilor a făcut o parochul Abrud-satului Iosif Gomboș și a fost primită unanim și cu însuflețire.

Celelalte sinoade vor urma.

Adunări de protestare.

După marea și suceasa adunare din Blaj, să aranjează adunări de protestare în toate cercurile electorale locuite de Români, în cari adunări să desbete și starea politică preste tot.

Până acum sunt convocate adunări în următoarele locuri și cercuri:

In Sibiu.

Cetățenii din cercurile electorale ale Sibiiului, al Cisnădiei, al Nocrichiului, al Cristianului și al Sebeșului, sunt prin aceasta rugați a lua parte la adunarea populară, care să va ținea în Sibiu, Marți, în 13/26 Martie 1907 la oarele 11 din zi, în sala de la »Casa societății« (Gesellschaft-haus). Program: 1. Deschiderea adunării 2. Dezbatere asupra situațiunii politice. 3. Dezbatere asupra proiectelor de lege ale guvernului, cu privire la școlile elementare. 4. Proiect de rezoluție. 5. Închiderea adunării. Sibiu, 4/17 Martie 1907.

Dr. Liviu Leményi m. p. Parteniua Cosma m. p. Ioan de Preda m. p. Alexandru Lebu m. p. Dr. Octavian Rusu m. p. Nicolae Ivan m. p. Mateiu Voilean m. p. Dr. Miron Cristea m. p. Dr. Iue Beu m. p. Lazar Tritean m. p. Teodor V. Păcașian m. p. Ioan Droc m. p. Dr. Avram Tincu m. p. Dr. Eugen Piso m. p. Dr. Dumitru Ștefan m. p. Dr. Petru Șpan m. p. Emil Verzeru m. p. Victor Fincu m. p. Dr. Lucian Borgia m. p. Dr. Nicolae Balan m. p. Dr. Aurel Crăciunescu m. p.

Octavian Goga m. p. Dr. Ioan Borcea m. p. Dr. Ioan Lupuş m. p. Octavian Tăslăuan m. p. Ermil Borgia m. p. Victor Tordăşianu m. p. Eugen Vancu m. p. Demetriu Cuntan m. p. Dr. Ioan Fruma m. p. Dr. Vasile Dan de Apşa m. p. Silvestru Moldovan m. p. Dr. Tiberiu Bredicean m. p. Timoteiu Popoviciu m. p. Dr. George Macelariu m. p. Dr. Nicolau Şchiu m. p. Dumitru Vulc m. p. Dr. Nicolau Comşa m. p. Ioan St. Bănciu m. p. Ioan Bojiţa m. p. Dr. Nicolau Lăzar m. p. Constantin Creţescu m. p. George Tatar m. p. Dimitrie Comşa m. p. Vasile Stan m. p.

In Bacnea.

Locuitorii comitatului Târnavi mici se convoacă la adunarea poporală ce se va ţineă Duminecă la 24 Martie st. n. 1907 în piaţa comunei Bacnea (Bonyha) la orele 11 a. m. cu următorul program: 1. Deschiderea adunării. 2. Votul universal. 3. Libertatea presei. 4. Proiectele de lege referitoare la şcolile şi învăţătorii poporali confesionali. 5. Proiect de rezoluţiune. 6. Inchiderea adunării. Bacnea în 17 Martie 1907.

Simion Calăţiu m. p. Dr. Alexandru Morariu m. p. Dr. Romul Boilă m. p. Nicolae Teodoran m. p. Laurenţiu Paşcu m. p. Josif Liţa m. p. Emil Pop m. p. Ioan Rădesiu m. p. M. Căluţiu m. p. Alexandru Maior m. p. Ioan Anca m. p. Moise Birtolon m. p. George Dănila m. p. Petru Nyá ádi m. p. Emil Frâncu m. p. Gregoriu Nistor m. p. Sofron N. Oprea m. p. Petru Pop m. p. Stefan Niţa m. p. Masim Blaga m. p. Ioan Bertia m. p. Dumitru Muntean m. p. George Săbău m. p. Tit Pop m. p. Rudolf Pop m. p. Ioan Orosz m. p. Vasile Cergizan m. p. Constandin Boilă m. p. Aurentie Pop m. p. Petru Moldovan m. p. George Botta m. p. Nicolae Moldovan m. p. Ioan Boila m. p. Nicolae Boila m. p. Ioan Mitru m. p. Ilie Stupar m. p. Ioan Golea m. p. Dumitru Golea m. p. Vasile Moldovan m. p. Olofir Pop m. p. Vasile Stupar m. p. George Moldovan m. p.

In Abrudsat.

Locuitorii din cercurile electorale Ighiu şi Trăscău să convoacă la adunarea poporală, ce să va ţineă Luni la 25 Martie a. c. st. n. în curtea şcolii gr. or. din Abrudsat la orele 11 a. m. cu următorul program: Deschiderea adunării. Discuţiune şi proiect de rezoluţiune asupra sufragiului universal, proiectului de lege despre şcolile comunale şi confesionale şi asupra vorbirii ministrului de interne trimisă comunelor spre afişare. Abrud Câmpeni 11 Martie 1907.

Dr. Laurenţiu Pop, Dr. George David, Candin David, Iosif Gombos, Ioan Simu, Demetriu Goie, Grigorie Simu, Nicolae Oniciu, Baziliu Oniciu, P. Macavei, Silviu Lazar, Dr. Vasile Fodor, P. Petroviciu, A. Danciu, Alex. Ferdai, Dr. Vasile Preda, Dr. Zosim Chirtop, R. Furdai, C. Cothişel, Ioan Nicola, Nicolau Oneţ, N. Chirtop, Teodor Orlea, Traian Andreica, Iuliu Poruş, Iosif Sabo, Vasile Andreica, Marc Vasile, Emanuil Beşa, Ioan Fodorean, Nicolae Cristea,

Nicolae Băiesan, Ioan Anca, Ioan Danciu, Al. Lupu, N. David, George Lupu, Alesandru Jurca, Nicolae Jurca, Alexandru Criznic, Ioan Macavei, Dumitru Bodea, Nicolae David, Nicolae Ciama, Simion David, Nicolae David, Simion Dandea, Nicolae Macavei Liţa, Traian Macavei, Ioan Agârbicean, Al. Macavei, Ioan Popa, V. Macavei, A. Danciu.

In Braşov.

Mai mulţi fruntaşi români din Braşov şi jur au avut o întrunire Vineri, săptămâna trecută şi au hotărît convocarea unei adunări de protestare contra proiectului scolar. Adunarea e convocată pe Duminecă în 11/24 Martie c. la 2 oare d. a.

In Săn-Miclăuş.

In Săn-Miclăuşul-român (B. hor.) sunt convocaţi cetăţenii din acel cerc pe Duminecă, 24 Martie c. la o adunare de protestare.

Protestul „Ligei culturale“.

Fraţii noştri din România sunt asemenea îngrijiţi de soarta şcolilor noastre, dacă proiectul lui Apponyi ar deveni lege. Foile lor fruntaşe să ocupă pe larg cu aceasta afacere.

»Liga culturală« a ţinut Vineri o consfătuire cu privire la stările de la noi, provocate de proiectul nenorocit. Foile maghiare au primit ştirea din Bucureşti, că la consfătuirea »Ligei« s'a hotărît să să ţină adunări de protestare contra proiectului lui Apponyi în oraşele Bucureşti, Iaşi, Botoşani, Buzău, Brăila, Galaţi, Turnu-Severin şi încă în alte 12 oraşe. Tot acele foi scriu, că la consfătuirea Ligei s'a vorbit şi despre acea, ca să fie atacaţi şi prigonii Ungurii aşezaţi prin România. Ştirea aceasta din urmă, credem că e şi de prisos să spunem, e o minciună, scornită sau de foile ungureşti de aici, sau de corespondentul lor fricos din Bucureşti.

Încât pentru protestele, ce să vor aranja prin oraşele României, observăm că prin ele nici Liga, nici cetăţenii României nu au de gând să să amestece în trebile din lăuntru ale Ungariei. Glasul lor protestător este un glas de simpatie pentru lupta noastră de apărare.

Lupta deputaţilor noştri.

Ministrul Apponyi voia, ca dieta să voteze în pripa cea mai mare atât proiectul pentru învăţătorii de stat, cât şi cel confesional. Deputaţii noştri au hotărât să împedecă o votare pripită, ca atât bisericile, cât şi poporul să aibă timp şi răgaz a şi putea spune părerea asupra proiectului, privitor la şcolile confesionale.

De aceea deja la începutul dezbaterii proiectului pentru şcolile de stat, deputaţii noştri au intrat în focul luptei parlamentare, cu hotărîrea, să împedecă vreme lungă primirea proiectului. Prin o muncă ostenicioasă şi grea, ţinând vorbiri lungi şi făcând într-una propuneri şi amendamente (adaosuri) acest fel de luptă împedecătoare (obstrucţie) să putea face şi s'a şi început. Între altele aci amintim, că singur vrednicul deputat Dr. A.

Vaida a ţinut o vorbire de patru cioruri şi ar fi vorbit şi mai departe, dacă viceprezidentul Rakovski nu-i detragea cuvântul.

Văzând aceasta min. Apponyi şi preşedintele Iusth, s'au pus în atingere cu clubul deputaţilor noştri şi le a făgăduit, că dacă nu vor împedecă votarea proiectului pentru şcolile de stat, îngăduie şi ei şi amână desbaterea proiectului până după Paştile catolice. Şi așa s'a întâmplat.

Acesta e primul caz, că guvernul s'a văzut stilit a sta de vorbă cu clubul deputaţilor noştri şi e cea dinlăuntru izbândă mai mare a vrednicilor noştri trimişi în dietă.

Ţinuta Saşilor.

Deputaţii saşi din dietă, deşi să ţin de partidul constituţional, vor vota împotriva proiectului lui Apponyi. Aceasta ţinută au adus-o la cunoştinţa primministrului Wekerle. În dietă va vorbi deputatul Wilh. Meltzer şi poate şi alţii, arătând punctul lor de vedere.

Consistorul ev. săsăsc din Sibiu a înaintat şi el un memorandum primministrului Wekerle, contra proiectului. În memorandum să arate cu dovezi puternice, că proiectul înlătură cerinţele fundamentale ale dreptului, ale dreptăţii, ale ştiinţei pedagogice şi ale culturii. În primul rând el restrânge tare autonomia bisericei împotriva dreptului existent, ba în parte o nimiceşte.

Sibiu, 22 Martie n. 1907.

Alegerea dela Bazin. În cercul slovacesc al Bazinului (Ungaria) s'a făcut alegerea de deputat dietal Marţi, în 19 l. c. Pentru alegere guvernul a concentrat în cerc 250 de gendarmi, 420 de soldaţi infanterişti şi 100 husari.

Din cei trei candidaţi Milan Ivanca slovac naţionalist a întrunit 834 de voturi, Dembör de partidul poporal 744 şi Sagody democrat 188. Astfel va fi o nouă alegere între Ivanca şi Dembör, cari au întrunit mai multe voturi.

Sperăm, că va învinge Ivanca şi astfel clubul deputaţilor naţionalişti să va întări.

Dietă şi-a început vacanţele de Paşti. Marţi a fost cea din urmă şedinţă. Vacanţele ţin până Joi după Paşti, în 4 Aprilie, când să începe desbaterea păcătoşului proiect pentru şcolile şi învăţătorii confesionali.

Botez. »Lupta« din Budapesta, gazeta deputaţilor noştri, trece acum prin botezul proceselor. Ii s'a întentat primul proces, pentru articolul »Ideia de stat« din Nr. 4. Răspunderea a luat-o redactorul Vasile Macrea.

»Şirul nestârşit« merge înainte.

Un nou partid în Ungaria. Nemţii din Ungaria (Şvabi, Ţipseri etc.) de prin comitatele Pesta, Bacica, Timiş, Torontal, Vas, Sopron, Moşon, Ţips etc. să deşteaptă tot mai mult la conştiinţă naţională. Aproape 4 mii de alegători din ei au înfiinţat »partidul poporal german din Ungaria«, având noul partid aproape acelaşi program ca noi şi celelalte popoare, Slovacia, Sârbii etc. Între altele Nemţii cer: Ducerea în deplinire a legii de naţionalităţi, respectarea limbii nemţeşti în şcoală şi biserică, în viaţa comună etc. vot universal la alegeri şi împărţirea dreaptă a cercurilor de alegere, egala îndreptăţire a

anturor popoarelor din Ungaria etc. Partidul are și câteva foi.

Foile șoviniste sculpă loc pe harnicii Nemți, și-i numesc »sămănători de neghină« și »pangermani«, cum ne numesc și pe noi »deco-români«.

Alegerea dela Lugoj.

Cum știm alegerea de deputat dela d-n cercul Lugojului a fost nimicită. Ci-că »Valachi« au făcut agitații nerteritate. Acum să face nouă alegere, pentru care comitetul central comitatens a hotărât ziua de Mercuri, 27 Martie st. n. c. Votarea să va face la trei comisii, după comune. Numărul alegătorilor este 4011, între cari majoritatea Români.

Patrioții candidaseră pe un anumit Rohonczy, dar acesta s'a retras, ca — după cum zice el — alegătorii unguri și perciunați, fie de ori ce partid, să se unească și să scoată de deputat pe un nou candidat, pe șovinistul — Rónai Ienő, presidentul societății de maghiarizare din sudul Ungariei. S'au început deci cortesirile pentru acesta și să fac cu mult foc. Până și »plouatul« Burdia dela Caransebeș și tovarășul lui, nenorocitul profesor, azi delegator în ministeriu, Ionescu, au sosit în cerc, ca doue umbre sinistre, să lucre pentru Rónai. Asemenea au fost trimiși în cerc vre-o 600 de gendarmi, pentru »susținerea bunei rânduieli« (ca la Bocșa!)

Dar cu toate sfertările, suntem siguri, că va reuși candidatul nostru național.

Partidul național din cerc a făcut candidarea în o adunare impunătoare ținută Marți în Lugoj și condusă de vrednicul nostru deputat, Coriolan Brecheanu. Au fost de față mii de alegători, iar dintre deputați au fost Dr. T. Mihali, Dr. Stefan C. Pop și Dr. I. Suci, cari toți au ținut vorbiri, încălzind și entusiasmând sufletele.

Adunarea a candidat cu mare însuflețirea iarăș pe fostul deputat, vrednicul și învățatul protopop din Lugoj, Dr. George Popoviciu.

O mare și nedescrisă însuflețire s'a produs, când dl Dr. Popoviciu a venit între alegători și a declarat, că primește candidarea.

»Spontan s'au ridicat mi de mâni câtră ceriuri, — scrie »Drapelul« — în semn că nu ne dăm, nu ne lăsăm nici mituiți, nici înfricați și nici seduși cu făgădueli goale și șirete, ci dăm înainte pe calea dreaptă ce am spus, care este calea libertății, a egalității și frățietății

O însuflețire sinceră și sfântă, dovadă despre conștiința de sine a poporului trezit din amorțeala, în care a tângit atâta vreme«.

Români din cercul Lugojului, fiți oameni la locul vostru, duceti de nou la isbândă steagul cu cinste și în bună rânduielă, respectați drepturile altora, dar nu le lăsați și nu le vindeți ale voastre.

Traiască Dr. George Popoviciu!!

Proiectul școlar pentru învățătorii de stat.

— Spicairi din dietă. —

Desbaterea asupra proiectului școlar pentru învățătorii de stat s'a început Sâmbătă, în 9 Martie c.

Desbaterea a deschis-o vrednicul prezident al clubului nostru, Dr. Teodor Mihali. După ce face o iconă despre stările politice și a partidului dela guvern, trecând la proiectele lui Apponyi, zice, că guvernul trebuia să-și dea seamă și de starea materială mizerabilă în care să află poporul nostru. Inzadar rădicăm școale și jertfim milioane, dacă poporul emigrează în America. Guvernul a luat în programul său darea progresivă, regularea congruei preoților catolici. De ce nu să ține de aceste, de ce nu caută să rezolve aceste puncte de program?

Mihali se provoacă apoi la legea naționalităților și arată, că elevilor nemaghiari nu li-se dă în școalele de stat instrucția în limba lor maternă, precum prescrie acea lege, dar și altfel instrucția în școalele de stat nu corăspunde cerințelor practice ale vieții.

În sfârșit propune, ca învățământul să fie gratuit, plata învățătorilor să fie deopotrivă la toți, iar încât confesiunile n'ar putea plăti întreg salariul învățătoresc, să l întregească guvernul, dar întregirea să se dea prin consistoare, ca congrua preoților. Tot în ședința aceasta a vorbit împotriva proiectului deputatul nostru din Sasca, Aurel Novac.

Ședința de Luni, 11 Martie c. a fost remarcabilă. Contra proiectului a vorbit deputatul Alexandru Vaida-Voevod 4 oare. A început la oarele 10 și a continuat până la 2 oare, cu o mică pauză la amiază. Vorbitorul a înșirat multe năcazuri de-ale învățătorilor, vorbind și despre învățătorii confesionali. La 2 oare viceprezidentul Rakovski îl provoacă să-și gate vorbirea. Vaida vrea să vorbească mai departe, când apoi Rakovski îi detrage cuvântul.

Voind tot atunci să vorbească deputatul Dr. Aurel Vlad, Rakovski îi detrage și lui cuvântul. Aceasta purcedere a fost osândită și de mulți deputați unguri.

La ședința aceasta au fost de față mult public românesc și dame de-ale noastre în costume naționale.

În ședința de Marți, 12 l. c. Dr. Vaida a vorbit contra lui Rakovski, pentru-că i-a detras cuvântul în ședința premergătoare. Tot la acest obiect au vorbit deputații Dr. Pop, Goldiș și Hodja, înfierând purcederea lui Rakovski.

Miercuri în 13 l. c. au vorbit deputații Dr. Vlad, Hodja și Maniu, toți trei combătând proiectul cu multă iscusință. Din 15—18 n'au fost ședințe.

Satorindu-să învoirea între ministrul Apponyi și deputații nostri, despre care amintim în alt loc, deputații nostri au luat parte puțină la desbateri și așa proiectul a fost votat.

Din România.

Bucureștii și Roma.

Primarul Bucureștilor, M. Cantacuzino, însoțit de mai mulți conzheri comunali va merge la Roma în cursul lunei Aprilie, pentru a întoarce vizita făcută de delegatul primarului Romei, comunei București, astă primăvară, și a mulțumi primarului Romei pentru tra-

dționala Lupoaică în bronz, făcută dar Bucureștilor.

Răscoale țărănești.

În partea de meazănoapte a Moldovei, în mai multe județe a izbucnit de mai multe zile o răscoală a țărănilor împotriva arândașilor jidovi și preste tot împotriva Jidovilor. S'a zice, că țărăni români sunt atâțați și resculați de tineri Ruși, veniți de preste Prut. Aceasta însă e o scornitură jidovească. Țărăni români din Moldova s'au resculat, că prea sunt năpădite satele de spurcatele litfe evreiești, că prea sunt supți până la os de arândașii evrei și străini și li e făcută prea amară viața.

Aceasta este adevărata cauză a răscoalei. Dovadă, că furia bieților țărani este îndreptată numai împotriva arândașilor, cămătarilor și negustorilor și crismarilor jidovi, cari le fac viața amară. Ei au alungat pe Jidovi de prin sate și de pe moșii, au pusit și aprins mai multe sate și orașele jidovești. Astfel au fost aprinse și pustite Podul Iloaiei de lângă Iași, partea jidovească a orașului Botoșani și câteva sate. În ținuturile resculate s'a trimis miliție, care a avut și ciocniri cu resculații, dar a purces față de ei cu cruțare. Evreii să refugiază în Iași, și preste granița austriacă, în Bucovina.

Cu toate măsurile luate de delegatorii și de guvern, răscoala să lățește tot mai mult și devine sângeroasă. Știrile din zilele ultime vestesc, că țărani de pe moșia Stăncești cu cei din Popăuțeni au intrat Duminecă în număr mare în Botoșani și s'au dus la arândașul moșiei Stăncești, cu numele perciunat Spodheim. În vreme ce țărăni parlamentau cu arândașul, tot felul de adunături au j-fuit bolțile de prin oraș. Țărăni n'au luat parte la jafuiri.

A doua zi repețindu să turburările, armata a fost silită să tragă foc și atunci au fost ucși 4 țărani și 8 răniți și a fost rănit și maiorul Bureanu.

Asemenea turburări împotriva Jidovilor s'au întâmplat în Iași, Dorohou, Suceava, B. cău, Vaslui, Buhuș, Burdjeni, Baldeni, Copelnica etc. Jdanii au fost alungați de pretotindinea și onii bātuți. *Țăranii cer pământ și depărtarea arândașilor jidovi.* Pentru restabilirea ordinii nefiind destulă puterea armată, s'au trimis mai multe trupe.

În cameră a făcut Sturdza o interpeleție, cu privire la isprăvile arândașilor jidani. Studenții universitari din București au ținut o adunare, votând o adresă, în care cer următoarele dela guvern:

1. Să ia imediate și energice măsuri ca clasa arândașilor să dispară ca o pată rușinoasă în viața acestei națiuni, iar moșile să se închrieze de dreptul obștilor sătești.
2. Sa se schimbe legea învoelilor agricole, dându-se clasei țărănești dreptul de a se putea bucura de munca ei.
3. Cere ca să se impedece cu orice preț stabilirea străinilor la sate.
4. Consideră de a sa datorie de a lupta pentru cucerirea dreptului de vot direct și secret pentru toți Români.

Pe când scriem aceste șire, răscoala e în toiul ei.

Memorandul

Episcopatulul bisericii române unite
contra proiectelor de lege școlare.

Onorată Cameră!

Episcopii provinciei mitropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș, și inspectorii școlari au discutat în ședința ținută la 7 și 8 Martie a. c. proiectul de lege referitor la raporturile de drept ale școalelor primare confesionale și comunale și la salarizarea învățătorilor dela acele școli, proiect care a fost prezentat camerei spre dezbateri și care a fost aflat vătămător în multe privințe pentru biserica cărmuită și reprezentată prin ei.

Deoarece numitul proiect a fost înaintat Camerei fără să fi fost consultați mai înainte reprezentanții bisericii și de oarece n'am avut ocazia și posibilitatea de a cunoaște textul acestui proiect mai din vreme pentru a ne face observările noastre la Camera și la Senatul țării, în speranță că glasul nostru va fi luat în samă și că prin urmare numitul proiect de lege va fi înapoiat ministerului de culte și instrucțiune publică pentru o prelucrare nouă, ceea ce prin aceasta ne și luăm voie a cere cu tot respectul, venim a ne face observările.

Observările noastre sunt următoarele

Scopul proiectului din chestiune e regularea salariilor dela școalele primare. Proiectul nu să oprește însă aici, ci în legătură cu acesta prevede și anumite dispoziții radicale, prin cari se schimbă raporturile de drept existente ale școlilor noastre primare așa, că în ultima analiză ele înseamnă moartea școlilor confesionale și comunale.

Ca reprezentanți ai provinciei mitropolitane gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, ne luăm voia a judeca și a lămuri în cele următoare dispozițiile proiectului, fiindcă considerăm aceasta ca o datorie, pe care ni o impune situația noastră oficială și împreună cu grea răspundere, — datorie, dela împlinirea căreia nu-i permis a ne da îndărăt.

1. Articolul de lege XXXVIII din 1868 a asigurat și a introdus în lege acel principiu corect și corăspunzător și învățăturilor bisericii catolice, conform căruia dreptul și chemarea de a educa o are, în prima linie, familia, sau în rândul al doilea amăsurat dispozițiilor întemeietorului bisericii, o are însăși Biserica.

Acest articol a asigurat deci bisericilor din această țară, dreptul de a ridica pe seama credincioșilor lor școli publice, de a-și alege înseși pe seama acelor pe învățători și profesori, de a hotărî înseși salariile acestora, și de a dispune singure de manualele școlare și peste tot de a îngriji înseși de metoda și sistemul întregii instrucții. (§ 11 al articolul XXXVIII din 1868).

Proiectul de lege din chestiune, fără să spue direct, că legea aceasta să pune în afară de putere, în realitate o distruge.

Anume acest proiect :

a) Desființează în anumite cazuri dreptul de a ridica și de a susține

școli populare confesionale, ceea ce înseamnă, că fără a pune în afară de putere dispozițiile existente în lege, biserica e despoiată de drepturile sfinte și inerente ale ei, la cari nu-i permis a renunța în nici într'un caz. (Vezi §§ 13, 22, 27 și 28 ai proiectului);

b) Limitează dreptul bisericii de a aplica și de a-i înainta pe învățători și de-a decide singură chestia salariilor învățătoresți;

c) Desființează sau împiedică dreptul bisericii de-a să îngriji ea de manualele școlare și de metoda instrucției în școală.

Și cu ce motivează proiectul aceste dispoziții vătămătoare pentru biserică? Numai cu ajutorul de stat, care se dă ca întregire învățătorilor. Dar § 3 al art. de lege XX din 1848 dispune, ca toate trebuințele bisericesti și școlare ale confesiunilor recepte, să se acopere cu banii publici ai statului. Pentru respectarea și executarea acestei dispoziții, ministerul se îndrumă ca numai după consultarea respectivelor autorități bisericesti, să prezinte un proiect de lege.

Aceasta nu s'a făcut de astădată.

Acest proiect jignește prin urmare, biserica și în ultima analiză nu țintește decât la statificarea școlilor, folosindu-se însă în acelaș timp și de ajutorul însemnat al acelor, cari au susținut până acum aceste școli.

2. Paragraful 14 al articolului de lege 44 din 1868 le asigură comunelor bisericesti dreptul de a alege ele, după plac, limba de propunere a școlilor lor.

De altă parte, paragraful 58 al articolului de lege 38 din 1868 dispune ca elevii să fie instruiți în limba lor maternă.

Acest drept al bisericii noastre are o deosebită importanță în urma împrejurării, că în biserica noastră limba liturgică, mai bine zis limba întregului serviciu divin, e una și aceeaș cu limba maternă a credincioșilor, — cu limba română.

Și tocmai în urma acestul fapt s'a fixat în bula papală, prin care se decretază instituirea provinciei noastre mitropolitane, caracterul românesc al bisericii noastre, pentru a se deosebi de gr. catolicii țării, cari vorbesc altă limbă.

E prin urmare, ușor de înțeles, că înainte de toate e în interesul existenței și înfloririi bisericii noastre ca în școlile înființate și susținute de aceste biserici limba de propunere să fie limba românească, pentru-că această limbă îi leagă pe credincioși de biserică, aceasta îi face să înțeleagă însemnătatea adâncă a serviciului divin, numai această limbă e în stare să-i lege de biserică și să-i țină în dragoste pentru biserică.

Prin declarațiile aceste însă nici decum nu avem intențiunea să restrângem instrucția legală a limbei statului, dimpotrivă precum în trecut, așa vom face și pe viitor ce ne va fi cu putință, ca din punctul de vedere al rezultatelor instrucției — școlile noastre să nu rămână în urma școlilor de stat în ce privește această țintă nobilă.

(Va urma.)

Serate de-ale meseriașilor români.

În ședința literară a 2-a a »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută Joi în 28 Februarie n. c., prezidentul nostru Victor Tordășianu, ocupându-se de lucrurile folositoare din cei din urmă 9 ani, decând conduce Reuniunea, să rapoartă la numărul mare de învățăcei meseriași aplicați din diferitele părți ale țării și cu concursul Reuniunii pe la meseriași sibieni; apoi la numărul însemnat de calfe (sodali), cari sosesc aproape zilnic la Sibiu, cu dorul de a petrece în apropiere de Reuniunea noastră, carea nu-i lipsește de sfaturi, de îndreptare pe căile cele bune pentru a deveni folositori loruși și neamului. Dar mare e numărul măiestrilor noi, cari își deschid ateliere proprii aici. Din noii măestri amintește cu laudă numele măestrului măsar Emil Pătruș, al măestrului lăcătuș Irimie Purece, al pantofarilor Ioan Bologa și George Săsărman, al croitorilor Ioan Părău și Ioan Petrașcu, al rotarului Alexandru Demian etc. Progresând astfel, nu va trece mult și vom putea arăta, că în Sibiu să găsem meseriași destoinici, meseriași buni pentru ori care parte a țării. Cum în anul acesta să împlinesc 15 ani dela aranjarea în 1892 a primei expoziții profesionale și 5 ani dela aranjarea în 1902 a marelui expoziții a industriei profesionale și a industriei de casă, pe aceasta în frățescă înțelegere cu Reuniunea rom. agricolă, expoziție ce a dat îndemn și alor așezăminte ale noastre la aranjarea expozițiilor ulterioare, și cum în anul acesta să împlinesc 10 ani, decând Reuniunea să află sub conducerea actuală, dl Tordășianu crede, că poate ar fi potrivit ca Reuniunea în toamnă să se avânte la aranjarea unei noue expoziții carea să vorbească despre vrednicile meseriașilor nostri, fie ei învățăcei, fie sodali, fie măestri. Pune în vedere, că comitetul încă nu s'a ocupat de afacere, dar are speranță, că găsind idea calzi sprijinitori, comitetul să va găsi la locul său.

De încheiere dl Tordășianu, provocându-se la scrisorile, ce le primește dela diferiți meseriași din cele mai îndepărtate locuri, să oprește la scrisoarea d-lui Nicolae Moisin, fost măestru măsar în Săliște și actual comerciant în Râmnic. Acest vrednic confrate al nostru, sărbându-și în 24 Ian. c. nunta de argiut (25 ani dela căsătorie) cu soția sa d-na Paraschiva Chirca, și-a adus aminte și de Reuniunea noastră și a trimis din acest privilegiu 10 cor. »Fondului Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace«. Dl Moisin în scrisoarea sa, între altele zice: »Cetind despre atâtea lucruri frumoase și folositoare pe toate terenele, făcute și conduse de D-Voastră, mișă umple inima de bucurie și n'am cuvinte de-a Vă mulțumi și de-a Vă lauda. Stăpânit de o iubire și dragoste frățescă atât cătră D-Voastră, cât și cătră meseriașii din Sibiu și cătră Reuniunea lor, după cum știți totdeauna mi-am dat și eu obolul meu. Primiți acum și acest obol drept prinos pe altarul d-zeescului Părinte, care ne-a ajutat, de și prin vremuri grele; să ajungem sănătoși și voioși Nunta de argint«. Scrisori de asemenea natură, zice dl Tordășianu, venite dela oameni conduși de ideale și de nobile sentimente, trebuie să fie considerate de noi de cea mai nefățărită chizășie, că bune căi umblăm și că recompensa ideală nu va lipsi pentru cei cari binelui obțesc își dedică din avutul lor plantat în inimile lor de Părintele ceresc. (Va urma.)

Târgurile de țară.

Dacă ne uităm cu mai multă băgare de seamă la ocupațiunile meseriașilor și ale neguțătorilor, vedem că acelea sunt mai bine plătite ca ale economilor. Cauza sau pricina acestei împrejurări este, că aceia să știu mai bine ajuta ca economii.

Indată ce văd de pildă, că cutare meserie nu să plătește cum să cade, să adună în societăți și fac un fel de învoială sau cartel, prin care să înțeleg, ca să nu și vândă marfa lor mai ieftină, ca pe alte locuri.

Numai economii nu pot face nimic în privința aceasta, deoarece ce prețul bucatelor îl stăpânește bursa sau târgul de bucate de prin capitalele cetăților mai mari. Și zău n'ar strica dacă și economii de pretutindenea s'ar întruni în asemenea societăți, ca să și poată stători și ei prețul bucatelor lor.

Aceasta ar fi acum cu atâta mai de dorit, cu cât în timpul din urmă s'au scumpit lucrările de peste vară într'un mod vădit, în urma emigrării neîntrerupte la America, așa că de multe ori nu poți căpăta lucrători, nici pe lângă prețurile cele mai mari.

Dar nu despre prețul bucatelor, ci despre al vitelor ne am propus să vorbim de astă dată, care încă mai lasă mult de dorit. Mai lasă de dorit nu într'u atâta într'u cât privește prețul vitelor, care în timpul din urmă s'a urcat destul de bine, ci mai cu seamă într'u cât privește modul de vânzare al acelor.

Este în deobște cunoscut, că vitelile să vând mai cu seamă în târgurile de țară, cari sunt o rămășiță a timpurilor trecute, când erau pășuni destule slobode pentru ori și cine, câmpurile sămănate nepăzite așa aspru, încât vânzătorii cu vitelile lor puteau merge în dragă voia lor cu zilele și săptămânile peste pășuni, fără a-i întreba cineva «de ce le e cojocul» cum se mai zice.

Astăzi însă s'au mai schimbat împrejurările! Nu numai câmpurile cultivate cu bucata sunt foarte aspru păzite, dar chiar și pășunile slobode, așa încât cu deosebire mănarea oilor la târguri

sau pășuni în ciopoare mai mari întâmpină nu numai multe neplăceri și greutăți, dar chiar și oare-cari cheltueli mai mari.

Căile ferate, cari acum brăzdează mai toate ținuturile țării noastre, au înlesnit în un mod vădit cercetarea târgurilor de țară, atât pentru vânzători, cât și pentru cumpărători. Dar cei dintâi nu se prea pot folosi de ele, de o parte din pricina numărului mic de vite, pe care-l mână la târguri, de altă parte din pricina cheltuelilor de drum.

Chiar și măcelarii și neguțătorii mai mari de vite nu prea cercetează târgurile de țară, tot din pricina cheltuelilor de drum, ci mai bine se mulțămesc de a și cumpăra materialul de lipsă pentru tăiat sau transformat din a doua și a treia mână.

În modul acesta s'au scumpit vitelile vândute în târgurile de țară într'un mod așa de însemnat, încât cetățile mai mari s'au plâns la primăriile lor pentru aceasta scumpete din cale afară a cărnii.

La început se înțelege, că oamenii nu și prea puteau da seama, că de unde vine aceea scumpete a cărnii, pe când vitelile în târguri erau de tot ieftine. Dar după mai multe cercetări s'a putut constata, că chiar trecerea vitelor prin atâtea mâni, e pricina scumpirei cărnii.

Mai fiecare vânzător a putut vedea la târgurile de țară, că sunt anumiți samsari sau giambași de vite cum se mai numesc, cari dela o singură vită cumpărată câștigă uneori dela 30—40 coroane în același târg, iar după ce o duce măcelarului sau neguțătorului său, cu care are daraveri, câștigă uneori și mai mult.

Aceasta este o mare scădere atât pentru vânzător, cât și pentru consumătorii de carne ai orașelor. Pentru cel dintâi e o scădere și pagubă, pentru că nu și primește prețul adevărat al vitei vândute, iar pentru cei din urmă e păgubitor, pentru că ei trebuie să plătească în prețul cărnii cumpărate și câștigul câtorva samsari, cari adecă le-au transportat vitelile pentru măcelărie.

De aceea e vorba acum, ca să se curme târgurile de țară și în locul lor să se înființeze târgurile cercuale, în

comunele unde șed primpretorii cercuali și veterinarii sau doștorii de vite. În astfel de târguri vor fi îngăduite apoi numai vitelile din cercul numit.

Târgurile acestea vor fi apoi mai bune ca cele de țară, de o parte pentru că vor putea veni la ele în persoană și măcelarii și neguțătorii mai mari de vite și astfel nu vor mai fi silți a le cumpăra ca până acum tot din a doua și a treia mână, de altă parte nici boalele lipicioase nu vor mai putea fi așa ușor lăpitate prin mănatul vitelor, care va trebui să se facă numai pe căile ferate.

Aceasta ar fi tare de dorit, deoarece sunt unele târguri de țară mai ferite, cari n'au nici o însemnătate nici pentru vânzători și nici chiar pentru cumpărători, ci numai pentru samsari, cari își pot face treboarele nejenăți în ele.

Ioan Georgeșcu.

Cătră plugarii români!

Menirea cea mai plăcută în lumea aceasta țic-ți este dată, iubit plugari!

Tu ești pe pământ pus de D-zău la locul tău... Și în adevăr cunoști-tu această frumoasă menire?

Spune-mi, soartea câmpurilor, luncilor, pădurilor cu toate cele aflătoare pe dânsule și într'insele în a cui mână e pusă și cine le-a făcut?...

Atot puternicul D-zeu e făcătorul și susținătorul acelor. Spune-mi însă cine ară câmpurile, cine cosește luncile, cine folosește pădurile cu bogatele lor pășuni și lemne? Și anume care seamă de oameni lucră și folosesc toate acestea?

Dacă plugarii-s aceia spune-mi oare nu cu voea și știrea lui D-zeu o fac aceasta?

Și dacă da, apoi oare cu ce pot plugarii răsplăti Atotputernicului lor stăpân pentru această menire ce li s'a dat?

Trebuie să cugete plugarul că în lumea aceasta ca om el a fost cel dintâi și meșteșugul lui fu primul dat de D-zău. Ce cuvinte frumoase fură acelea!

Voiu face om după chipul și asemănarea mea ca să stăpânească toate cele făcute (create) de mine și să-mi preamărească puterea și înțelepciunea mea.

VESELIA.

Foia ghimesită a «Folii Poporului».

Din isprăvile lui Păcală.

Foie verde iasomie,
Cine în lume să nu știe
Și de când s'a pomenit,
El să nu fi auzit
De vestitul de Păcală
Frați de cruce cu Tândală
Căci ei pe unde mergeau
Tot nezdăvăni făceau,
Și din câte eu le știu
Iată una-aici o scriu: —
Astfel Păcală al nostru
Multă vreme a umblat
Singur fără nici o grijă
Rătăcind din sat în sat.
Dar dela un timp încoace
De când văzu în pădure
O fetiță drăgălașe
Cu ochii ca două mure,

Par'că urmă rea dăduse,
Ori și unde să ducea
Mulțămire ca'n nainte
Nicăiri el nu găsea,
Ii părea așa greu drumul!
O ducea într'un oștat
Pasă-mite, îi venise,
Și lui timp de 'nsurat,
Să-mi gălesc pe plac soție
Astfel gândi în gândul său,
Ș'apoi ce mi-e scris să fie
Las că bun e D-zeu,
Vorba ceea-i rău cu răul,
Dar mai rău fără de rău
Și de ici colo prin sate,
Mai umblă el cât umblă,
Până ce-și găsi ursăta
Și 'ntr'o zi să însură.

Câtva timp, cum zice vorba
Sita nouă în cui să pune
Cu nevasta sa Păcală
Ducea viață de minune,
Soața lui era de mijloc
Întru toate potrivită

Nici prea-prea, nici foarte-foarte
Nici frumoasă, nici urâtă,
Nici bogată, nici săracă
Chiar de tot peste măsură,
O scădere-avea ea numai
Că era cam rea de gură
Când să întâmpla să-i sară,
De vr'un lucru mai ales
Ear aceasta din păcate
Să întâmpla așa de des
De mânia într'o clipită,
Foc ea se făcea și pară.
Ș'apoi tragei, dăi la ceartă
De cu zori și până'n sară. (Va urma.)

Vecinii mei.

Unul dintre ei e badea Gheorghe, un om alară din samă religios. Cercetează regulat biserica, iar acasă cetește bucurios din cărți sfinte și cântă cântări bisericesti. Predicile auzite le știe povesti de minune. Curios lucru însă!... Ca la mulți așa și la el, credința a devenit un fel de obicei, despre care nu și mai dă seamă cum ar trebui să-și dea. Nu se mai gândeste

Eată cum am zice »decretul« prin care Atotputernicul ziditor a dat omului toate cele văzute ale lumii să le folosească și stăpânească!

Zisa-apoi ziditorul: De aci încolo ai să lucrezi pământul și întru sudoare feței tale să-ți câștigi pâinea de toate zilele!

Ei! dar înțeles-a oare D-zău că zicând omului cuvintele de mai sus omul să poată face ce voește cu toate cele create de Dănsul?

Oare nu e el răspunzător de toate faptele sale despre chipul cum el folosește proprietățile Ziditorului? Și nu va primi el răsplătă pentru faptele rele ale sale dela Ziditorul stăpânul său?

Ștind dragă plugar ce răspundere mare ai tu față de Ziditorul stăpânul tău pe a cui moșie trăești, trebuie să-ți întocmești toate ale tale de așa, ca să te poți arăta vrednic de frumoasa și binevoitoarea menire ce ți-sa dat.

Muncești tu dragă plugar ziua-noaptea, agonisindu-ți cele necesare susținerii vieții tale! Multe greutăți te apasă, de zău mă mir cum le mai poți purta! Toate le faci bune! Dar dragă plugar! nu-ți uita de chemarea ta!

Crezi tu că datorința-ți este a te îngriji numai pentru prezent trăind în muncă, beaturi, lăcșuri, mândrii și alte lucruri necuvincioase?

Pentru viitor tu nu porți grijă.

Nu crezi că vor veni timpuri când nu vei mai putea munci, cu ce-ți vei împlini atunci atâtea greutăți?

Crezi tu că dacă D-zău îți dă rod cu îmbelșugare în urma muncii tale ți-le dă spre ale întrebuința după poftele tale?

Nu ști tu că Dumnezeu ca un părinte bun al tău, voește să ți purta de grijă prin aceea ca să aibă și pentru zile negre? Pentru ce dar nu te silești a pune cât de cât la o parte din cele ce an de an ți-se dă, ca întâmplându-se vre-odată să nu ți-se dea, atunci tu să nu duci lipsă?

Îți aduci aminte câte neajunsuri îți vin peste cap iubite plugar, în viața ta?

(Va urma).

George Maican,
inv.

la menirea ei. Căci badea Gheorghe bea mereu, cât vin, cât rachiu, când de bucurie, când pentru a mai uita năcazurile. Iar pipa nu-i lipsește din gură, decât când are să o înlocuiască păhărelul, sau când trebuie să mănăce. Nu-l doare, că din puțină avere scade mereu.

Când îi pun faptele sale față în față, nu se supără. Îmi spune cu zimbet pe buze, că la domni e mai rău decât la el. Pe când el cheltuește numai din avutul său, domni se ating și de al altora, sub diferite pretexte admise și neadmise de spiritul timpului, și domni încă merg la biserică.

Bietul om nu vrea să înțeleagă, că el nu se poate asemăna cu domni, ba nici chiar cu cei de felul lui, și din cauză, că puterile de muncă începeau a-i seca.

— Îmi va ajuta Dumnezeu și mie! zicea el.

Căți nu înțeleg astfel credința! Pentru că oamenii de azi nu-și mai dau samă despre ceea ce fac; nu mai judecă asupra faptelor lor. Iar dacă judecă nu aplică învățăturile ce le pot scoate din ele pentru faptele lor viitoare.

Băieșul român.

In interesul băieșilor noștri.

Cu numărul trecut deschizând o rubrică statornică, în coloanele foaiei noastre, privitoare la băieși am constatat, că noi avem mii de băieși români, cu cari foile noastre s'au ocupat prea puțin până acum. Și am zis, că aceasta trebuie să se schimbe, trebuie să ne ocupăm mai dinadins cu băieșii noștri, cu păsurile, lipsele și năcazurile lor felurite.

Cum »Foaia Poporului« lucră dela înființarea ei pentru binele și înaintarea pe toate terenele a țaranului român, a meseriașilor și comercianților noștri, de aci înainte ea se va interesa deapropo și de băieșii noștri, va scrie și va lucra pentru binele și înaintarea acestei însemnate clase de oameni.

Îndeosebi vom da toate deslușirile și îndrumările de lipsă pentru băieși la diferitele lor întreprinderi, la descoperirea de băi noi, cum au să porceadă în aceste cazuri chiar și aceia, cari nu s'au ocupat până acum cu băieșitul.

Vom face cunoscută legea minelor și alte ordinațiuni privitoare la băi, tâlcuindu le.

Ne vom interesa de aproape de viața băieșilor, de păsurile și nevoile lor și le vom servi cu plăcere cu sfaturi și povește.

Vom da schițe și descrieri din ținuturile băieșești și din viața grea și anevoioasă, dar interesantă a băieșilor noștri.

Vom face cunoscute metalele și mineralele, ce să află pe la noi și prin alte părți, vom arăta trecutul băieșitului, vom da știri diverse de pe la băieșaguri etc. Cu un cuvânt vom face, ca »Foaia Poporului« să cuprindă tot ce interesează pe băieșul român, tot ce este spre binele și cultivarea lui.

Pentru acest lucru s'au angajat a ne lucra și a ne da ajutor unii din cei mai buni cunoscători ai vieții băieșești și ai afacerilor de băi, dar ca străduințele noastre să aibă și mai mult succes,

Am o vecină, de care aș putea fi mândru, dacă aș ținea la mândrie. Ne despart numai două pălanuri. Odată să fi purtat haine țărănești și cizme. Acum poartă haine de cetate și este soția unuia dintre fruntașii fruntașilor. În societatea, cărei aparține, e cea mai aleasă... e adevărată podoabă. Cultura înaltă, firea ageră și pătrunzătoare, frumuseța rară, apoi hărnicia afară din samă au ridicat-o acolo unde se află astăzi.

Eu o cunosc cam numai de peste cele două pălanuri, cari ne despart. Aș susținea însă, că ea pune totul în serviciul binelui de obște. Nimic, nici cea mai simplă mișcare nu e fără vre-un scop mai înalt. Dispune de o energie extraordinară, din care cauză mulți susțin, că ar fi rea. Dar ea nu persecută pe nimenea pentru că să fie nimicit. Ci și din persecuții, pară ele în formă cât de aspre se pot vedea intențiunile ei nobile și curate. Și apoi scopul consfințește mijloacele.

Făptuirile ei pentru obște sunt nenumărate. Pentru îndelungate timpuri vor vorbi despre a ei hărnicie și jertfă. Și ce e mai cu-

rugăm pe toți băieșii noștri să ne sprijinească, dându-ne informații despre stările lor și stând în legătură cu foaia noastră.

În credința, că am început un lucru bun, zicem: *Glück-du* (Glückauf).

Descoperire de băi.

În vremile mai de demult în țara Ardealului au fost descoperite două băi sau mine însemnate de către doi țărani români.

Băile de aur dela Săcărâmb despre cari am adus știrea în nrul trecut că vor fi vândute unei societăți engleze, au fost găsite în anul 1747 de țaranul român Ioan Armindeanu. El umblând prin pădure a aflat o peatră lucitoare (scipicioasă), pe care a dus-o la Alba Iulia și a arătat-o căpitanului de artilerie Born, care să pricepea la băieșit. Born a analizat (cercetat) peatra, și aflând că conține aur, a deschis baia. Văduva căpitanului a vândut casei domnitoare 16 părți din baie, a cumpărat apoi câteva părți și statul, cum și alți privați. Băile au adus și aduc și azi bune venituri, pe când descoperitorul lor, Armindeanu a murit sărac, căci căpitanul Born nu i-a dat decât o mică cinste pentru descoperirea sa.

Un alt caz, asemenea acestuia s'a petrecut în Săcuime.

În valea Oltului, la poalele dealului »Egyekő« (Piatra singuratică) să află băile de aramă dela Bălan (Balánbánya). Aceste băi acum să cultivă în măsură mai mică, dar odinioară să scoteau de aici pe an la 7—800 de măzi de aramă.

Acela care a descoperit mai întâi lumii aceste băi, a fost un român, un serman păstor de capre, cu numele Ioan Oprea, de loc din satul Timafalău, de lângă Cristurul secuiesc. El a zărit pe coastele unei stânci cea dintâi stufă de aramă, pe care arătându-o dirigătorilor, s'a constatat existența aramii și stăpânirea a deschis aici mine, pe cari însă preste câțiva ani le-a vândut la privați.

Stăpânirea, așa ne spune scriitorul Kővári, a dat lui Oprea pentru descoperirea sa norocoasă o remunerațiune anuală de 80 fl. Preste câțiva ani însă Oprea și-a pierdut scrisoarea de danie și la 1835—36 s'a mers de două ori la Viena, ca să i-se dea o altă scrisoare, dar fără rezultat, căci n'a mai

rius, nici când nu am cetit laude despre ea, pe când despre alții, cari de multe ori numai lucruri neînsemnate fac, cetesc zilnic.

Cu toată jertfa ce a adus-o nu e iubită de obște, fiindcă n'a căutat nici când să-și excite sentimentele, cum o fac alții, râvnitori de laude. Din contră, ea se pricepe de mînune a predispuce spiritele astfel, încât să nu i-se aducă laude nici atunci, când isprăvește cel mai frumos lucru. Pentru că ei nu-i trebuie laudele.

E însă stimată, deși stima aceasta isvoarește mai mult de silă. Căci meritele câștigate sunt însemnate și ele trebuiesc recunoscute, fie și cu durere în sân.

Ea nu cunoaște dragostea nici pentru ai săi. Iubește însă hărnicia lor. Cize n'o înțelege o crede dușmană, iar cine îi înțelege intențiunile nobile o câștigă de mamă ocrotitoare. Faptele frumoase îi cuceresc inimă de femeie.

Când ar sosi ziua secerișului ea ar putea arăta roadele cele mai frumoase și mai bogate... ar apărea ea o regină între alte femei.

capăt un nou act de danie. »Și astfel, zice Kóvári a murit în miserie omul, care a îmbogățit fara cu o asemenea baie.»

In timpul nostru.

In timpul nostru să fac asemenea descoperiri de băi, dar cu deosebire de străini. Oamenii nostri, Români, sau din nepăsare sau din neștiință, să interesează puțin de acest lucru. De aceea și vedem, că pe la căpitanatele de băi, cei mai mulți cari înștiințează descoperiri de straturi băieșesti, sunt străini și foarte puțini Români. Aceștia știu, că a umbla să afli straturi bune miniere și a-ți asigura dreptul la ele, înseamnă a câștiga avere, iar ai nostri nu câștigă nimic, rămânând săraci ca odinioară Armindeanu și Oprea.

Față de acest lucru trebuie să fim cu mai mare luare aminte. In numărul viitor vom da deslușiri și îndrumări în privința aceasta.

Știri de pe la băieșaguri.

Emigrarea băieșilor. Foile ungurești aduc știrea, că în lunile trecute au emigrat de pe la băile din comitatul Strigoniului (Esztergom, Ungaria) peste 200 de băieși harnici. Ei au emigrat în Germania, dar mulți să ducă și în America. Emigrarea ia proporții tot mai mari.

Bieșii băieși, ca și țărani nostri economi, dau lumea în cap desigur nu din cauza, că le-ar merge bine aici.

*

Nenorocire. În minele de cărbuni de lângă Saarbrücken (Germania) s'a rupt funia ascenzorului (corfă), în care erau 22 băieși. Ei au căzut în afunzime și au murit. Până acum au fost scoase 17 cadavre.

*

Explozie în o baie. Din Berlin să scrie, că în o baie din localitatea Forbach (Germania) s'a întâmplat o explozie de gaz de mine. În mine să aflau 80 de băieși, din cari 65 au fost omorâți, ceilalți sunt răniți.

Din lumea băieșilor.

Crișanul și șteampurile.

— Anecdota. —

Este știut, că pe la băile de aur joacă mare rol și șteampurile, un fel de mori,

Ca copil avusem cu vecina o daraveră. Un băiat al ei i-se plânse, că i-aș fi dat o palmă. Se poate. N'aveam însă conștiința aceasta. Și ea, mama, la aparență înfuriată, venise la mine în mâna dreaptă cu o împletitură de trestie, cu care se băteau în casa ei tapetele și pe lângă o spovadă sdravănă și câteva amenințări, cari tălau adânc în inima mea fragedă de copil, zise: »Tu ai cutezat să dai în copilul meu?« Prea tare a apăsat cuvântul »meu«, căci cu toate că eram copil am înțeles cât de mult se cuprinde în el: deosebire între un fiu de domn mare și unul de țaran. Dar avea dreptate vecina. Acum o înțeleg mai bine. Există deosebire între om și om și trebuie să existe — pentru bunul mers al lucrurilor. Mai bine făcea dacă mă lovea, decât să mă mustre. Căci mustrea ei a cauzat în inima mea o rană, care nici azi nu e vindecată. Și e mult de atunci!

Ea m'a ținut mereu în evidență. Uneori mămi da să înțeleg asta prin priviri aspre, întunecate, isvorite din ochii ei șerpuitori. Dar nu mi-a răsunat asupra mea, cel puțin în mod direct nu, deși putea să-și răsbune, fiind referințele de așa. Azi însă îmi dă pace.

(Va urma.)

ca piuăle, cari pisează peatra cu conținut de aur și astfel apoi să alege pulberea de aur.

Prin Zărând, apoi pela Abrud și Roșia și preste tot locul pela băieșagurile de aur ne întâmpină șteampurile, cu ticănitul lor cadențat și neîntrerupt, care auzit din ceva depărtare, ne apare ca o poezie a băieșitului.

Șteampurile sunt puse în mișcare cu ajutorul apei, dar sunt și șteampuri mânate cu vapor, d. e. în Ardeal la Gura-Barzii (Zărând).

In timpurile mai de mult, când pe valea Crișului-alb nu erau încă băi, un om de pe Criș a umblat pela Roșia și Abrud și s'a minunat mult de șteampurile de pe acolo. Sosind acasă n'a știut cum să esplice nevastei sale ce a văzut, decât zicând cu uimire:

»Dracul negru o mai văzut ca în țara Moțului, să zică (cânte) apa și să joace lemnele.«

Sămânțe.

Procurare favorabilă de articli economici.

Aducem la cunoștință economilor nostri, că subscrișul comitet este gata a mijloci pentru orișicine i-se va adresa, procurarea articlior economice amintiți mai jos, lângă cari însemnăm și prețul:

Sămânță de iarbă engleză, 1 kgr. 54 b.

Sămânță de iarbă franceză, 1 kgr. 1 c. 44 bai.

Sămânță de lușernă franceză, 1 kgr. 1 cor. 64 bani.

Sămânță de lușernă italiană, 1 kgr. 1 cor. 48 bani.

Sămânță de trifoiu roșu, 1 kgr. 1 cor. 50 bani.

Sămânță de napi »Mammuth«, roșii, mari, 1 kgr. 80 bani.

Sămânță de napi, galbini, mari, 1 kgr. 80 bani.

Sămânță de napi »Obendorf«, galbini, rotunzi, 1 kgr. 1 cor.

Sămânță de napi »Eckendorf« roșii, 1 kgr. 80 bani.

Sămânță de ciapă »Zittau«, uriașe, galbină, 20 grame 20 bani.

Sămânță de ciapă »Braunschweig«, 20 gr. 20 bani.

Sămânță de ciapă »Rocca«, 20 gr. 30 b.

Sămânță de ciapă »Madeira«, 20 gr. 20 bani.

Sămânță de sălătă pistriță, 20 gr. 20 b.

Sămânță de pătrânel de toamnă, 20 gr. 10 bani.

Sămânță de pătrânel de vară, 20 gr. 10 bani.

Sămânță de morcovi de vară, »Nantes«, 20 gr. 20 bani.

Sămânță de morcovi de toamnă »Weseler«, 20 gr. 20 bani.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«.

Pant. Lucuța,

prezident.

Vic. Tordășlanu,

secretar.

(Va urma.)

Partea Literară.

Bogatul din sfta Evanghelie.

(De pe Târnavă-mică.)

Petrecând în astă lume,
Umblând printre omenime,
Să vă spun despre-un avut,
Care da bani împrumut.
Având bogăție multă,
Ce-o adună cu trudă,
Dar el vrând ca s'o 'ntărească

Și 'n plăceri ca să trăiască,
Deci grăit'a întru sine:
— Acum voiu să trăesc bine.
Grânarele le voiu sparge
Mai mari, mai largi le voiu face
Și voiu aduna în ele
Toate averile mele
Câte mi le-am câștigat
Intr'un timp îndelungat.
Voiu zice: suflet iubit,
Eată toate ce ai dorit!
Mâncă, bea, te veselește,
Că nimica nu-ți lipsește
Ai averi și ai de toate
Ai nespuse bunătate.
Insă bunul Dumnezeu
I-a zis prin îngerul său:
— O nebune, făr' de minte,
Cum plănuești înainte,
Au nu știi, că chiar la noapte
Va veni amara moarte,
Ducându-ți sufletul tău
Colo 'n chin mare și greu.
Și averea ta rămâne,
Că n'o poți duce cu tine.
Singure faptele bune
Făcute în astă lume,
Sunt în stare să străbată
La viața cealaltă,
Când dreptul judecător
Să va arăta pe nor
Va alege pe cei răi
Dintre cei iubiți ai săi,
Celor răi, plini de trufie
Le va zice cu mânie:
— »Mergeți cu sătana 'n iad
Astăzi el vi împărat«.
Ear celor buni le va zice:
»Veniți fiilor la mine,
De gustați cerescul bine.«
Ce plângeri vor fi atunci,
Când cei răi vor merge 'n munci.
Și ce bucurie mare
Va simți tot omul, care,
Până a trăit în lume,
A făcut tot fapte bune.

Omule, cată și vezi,
Nu cumva timpul să perzi
Și de suflet să grijești
Ca să nu te osândești,
Că nu știi, când cruda moarte
Te va despărți de toate.
Atunci vei plânge amar,
Insă toate-or fi 'nzădar,
Plânge și te pocăește
Pân' ce moartea nu sosește
Te 'ndreaptă până ești viu,
Că la moarte o fi târziu.
Din astea spuse de mine
Muritori faceți tot bine,
Atunci veți putea oricând
A lăsa acest pământ.
Și fără de nici o teamă,
Veți trece ori-care vamă.
Că vămile-s multe foarte
Și-ți putea trece pe toate,
Îngerii vă vor primi
Și raiul li-și dobândi.*)

Mediaș.

Izidor Șopp.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Tlcușul-român.

(Urmare și fine).

Bucur Rădulea, Ioan și Maria Stoican,
câte 50 cenți, Achim Boeriu, Bucur Iontă,
Ioan Frățila, câte 25 c. Ioan Urdea 30 c.
Ioan Orzea 15 c. toți din Șona. Ilie Ciuleiu,

*) Să cântă mai ales la înmormântările oamenilor mai bogați.

Dumitru Haler, Ana Spornic, Ioan Costea, Pavel Fulică, câte 25 c. Ștefan Boldi 50 c. Nicolae Ciută, George Boldi, Dumitru Costea, câte 10 c. Ioan Costea 5 c. toți din Saschiz. Nicolae Șipoș, Iosif Jiga, George Bodirnea, Haniu Cosma, Ioan Moldovan, George Cosma, Ilie Gansca, George Jiga, câte 25 c. Petru Jiga, Moise Jiga, Ioan Căzan, câte 20 c. toți din Beclean. Nicolae Negulici, Pavel Pipoș, Iosif Pipoș, câte 25 c. din comuna Tântari. Dănilă Sas, George Sas, câte 20 c. Dumitru Opriș, George Burbea, George Sas, câte 10 c. Gavril Burbea 15 c. din comuna Urez. Vasile Drăgușel 10 c. Nicolae V. Strimtu, Ioan Negulici, Petru Cristian câte 25 c. din Nou. George Aron Popa 20 c. Roman Grămoiu 25 c. Nicolae Cucuvatu, Spiridon Boeriu câte 10 c. din Recea, Nicolae Moldovan 25 c. Nicolae L. Moldovan 20 c. din Sighișoara. George Ciurilă, Iacob Ciurilă câte 25 c. din Grid, Paraschiva Florea 25 c. Zlatna, Ilie Gligor 25 c. Zoltan, Toma Comsir, 25 c. Fofeldea, Chirion Rusu 25 c. Ilimbav, Nicolae Șerban 50 c. Ungra, Ioan Stermin 25 c. Viștea-de-sus, Ioan Galea, 50 c. Contă, Botezan Agustin, 30 c. Tarău, Dumitru Linu și soția Maria, Blăjuiș, Axente Toma, Mateias Solomon, Rujea, Ioan Potcoavă, Vlădeni, Ioan Trântoru, Cârțișoara, Vasile Morar, Dejani, Todor Drușan, Cloștar, Ioan Pulțea și Victoria Pulțea fiecare câte 25 c. Lupșa, Bebec Iona 10 c. Covor, Zaharie Sârbu, Matifalău, Trifon Cațea și soția, Ioan Bodor, câte 50 c. Bogata, Ioan Vasi, Hoghizi, Nicolae Dutea, George Dutea, Crisbav, Petru Cristian, câte 25 c. Buzoias-Bucerdea, George Ghidor 20 c. Găinari, Nistor Bobeș 10 c. Sâmbăta de jos, Isidor Strâmbu, Maria I. Strâmbu, câte 25 c. Vad, Petru Popa 15 c. Voila, Ioan Lucioiu 20 c. Luția.

Dumnezeu să le primească, de unde au dat, să isvorească!

G. Malcan, Ioan Demitrescu,
inv. și not. sin. par. par. gr.-or. și pres. sin. par.

NOUȚĂȚI.

Bravi oameni. Foia »Erdélyi Hirlepe« aduce următoarea știre: Intr-o comună românească din Bihor s'a licitat zilele trecute pădurea foștilor iobagi. S'au aflat opt inși, cari voiau să o cumpere. S'au ținut cât s'au ținut. La preț, dar dela o vreme n'au mai urcat. În sfârșit a luat pădurea un negustor de lemne, Jidan, cu numele Kronberg, pentru prețul de 95.700 cor. La licitație au fost de față primarul și toți jurații comunali. După licitațiune împuternicitul firmei Kronberg, a dat birăului 70 cor. ca să bea aldămaș. Birăul a primit banii zicând: Mulțămim frumos, dar noi banii ăștea nu-i bem. În loc să-i dăm pe rachiu, îi vom da copilului care învață mai bine la școală, ca cinste!... Bravi oameni.

Distincție. Monarchul a investit cu titlul de consilier (sfetnic) regesc pe vrednicul medic din Sibiu, Dr. Wilhelm Otto, medicul primar al spitalului civil de aici, bine cunoscut și în cercurile românești.

Beția. În comuna Breg din Maramurăș economul George Borca mergea spre casă cântând. Vasile Hote, păzitorul de noapte i-a zis să nu facă larmă. Atunci Borca și-a scos coșitul și a junghiat pe Hote. — Iată ce face beția.

O întrevvedere. Foia »Germania«, și apoi și alte foi au dat știrea, că zilele acestea prințul nostru moștenitor de tron Francisc Ferdinand s'a dus la Berlin, fără ca să știe cineva. Unele foi au zis, că prințul a fost la un

medic, altele zic, că a avut să vorbească cu împăratul Germaniei. De fapt prințul a avut întrevvedere cu împăratul în palatul regal prusian, dar nu să știe ce afaceri au avut. Să zice, că întrevedere n'a avut caracter politic.

Turburări în China. Din China vine vestea, că în părțile de mijloc ale împărăției s'au ivit tulburări primejdioase între populațiune. Armata a avut lupte formale cu resculajii. În fruntea mișcării stă Kolaohoei, capul unei mari societăți. Resculajii au căpătat puști din America. Guvernul chinez tănuiește în cât să poate rescoala.

Teatru. Luni s'a dat pieza »Blumenboot«, apoi au urmat Marți și Miercuri doue beneficii. Marți s'a dat în beneficiul actorului E. F. Lassen pieza »Wallensteins Tod«, iar Miercuri »Johannisfeier« de Sudermann, în beneficiul lui Hans Stofa. Jocul actorilor continuă a fi escelent. Teatrul e bine cercetat.

Trupa dlui Bauer nu mai rămâne în Sibiu decât în luna aceasta. De aceea publicul iubitor de teatru să se folosească de acest timp.

Explosie de dinamit. În comuna Nădrag (comit. Caraș-Severin) doi vânători de contrabandă (pe luris), venind din pădure, s'au băgat în un grajd pustiu, care odinioară slujea ca magazin de dinamit. Ei au dat să facă foc în cuptor, dar când să aprinse focul, cuptoriul și grajdul cu o groaznică detunătură fu aruncat în aer, perzându-și viața și cei doi vânători. În cuptor a fost dinamit și acela a explodat.

Procesul de presă al »Revistei Bistr.« pentru publicarea de articoli politici s'a pertractat Joi în 14 Martie la tribunalul din Bistrița. Editorul foaiei dl G. Matheiu, a fost condamnat la o amendă de 30 cor. și 3 cor. 50 bani cheltuieli.

Românii din Berchiș și Jidanul. Românii din Berchiș (lângă Turda) — așa scrie »Erd. Hirlepe« — au cerut dela Jidovul din satul lor 400 cor. pentru biserică, spuindu-i, că altcum nu vor mai cumpăra dela el nimic. Jidovul nu le-a dat. Românii țin, ce au zis, își cumpără din satele vecine de ce au lipsă.

Dacă îl făcut, tăgăduiește. Luni, săptămâna trecută să aflau pe galeria dietei mai multe doamne române, cari luasără parte la petrecerea românească din Budapesta. Între ele erau soțiile deputaților nostri Dr. Vaida și Dr. Teodor Mihali, apoi dna Lucia Cosma etc. Unele din doamne erau îmbrăcate în costum național. Pe când în dietă vorbea deputatul Dr. Vaida, s'a urcat pe galerie deputatul secuiu Nagy György și a zis, că deputații români sunt buni de furci, iar aceste, — arătând spre doamnele române — ar trebui puse în saramură (besözni való). Atunci doamna Lucia Cosma i-a strigat: »Ticălosule! Aceasta e cavalerismul unguresc!»

Iusth și alți deputați unguri, auzind despre acest caz, cum și foile ungurești, au osândit aspru purcederea fanaticului Nagy. Nagy însuși face acum declarații prin foi, susținând, că el n'a vătămat pe doamnele noastre și că totul e o minciună.

Deputatul Nagy urmează și el pe acei »cavaleri« voinicoși, cari dacă fac ceva rușinos, tăgăduiesc morțiș. În adevăr »cavalerism«!

Medicul specialist din Budapesta Dr. Palocz a plecat în streinătate și-și va reîncepe ordinațiunile pe la finea lui April.

Osândit pentru »agitatie«. Tribunalul din Deva a osândit pe părintele Petru Lăslău din Vălișoara la 2 luni temniță ordinară, pentru-că la alegerile din Aprilie 1906 a »agitat« împotriva Ungurilor. Contra osândei s'a făcut recurs la tablă.

Contesă nevasta unui Țigan. În Țiganul muzicant Nyari Rudi din Șopron s'a îndrăgostit foc o fată de conte, unguroaică, Feste-tich Ilma, când Nyari a fost cu banda sa în München. Tinăra contesă a venit la Șopron și s'a logodit cu Nyari. Sibițele familiei de-a o desbăra de Țigan sunt zădarnice.

Un succes. Oficerul de husari Vadas din Arad nu de mult bajocorise în fața mai multor dame române pe feciorii români, cari sunt înrolați la regimentul de husari din Arad, cu vorbele »oláh ku'yák« (câni de români). Dl deputat Stefan C. Pop, aflând despre aceasta, s'a plâns în dietă la ministrul de honvezi J. kelfalussy, care a cercetat cazul — și »cavalerul« Vadas a fost osândit la 14 zile arest de odaie.

Cam puțin, dar faptul totuși trebuie să l ținem în vremile de acum de un succes al dlui deputat Dr. St. C. Pop. Să știe fiecine, că nu e ertat a bajocori pe soldații români, fără a nu fi pedepsit bajocoritorul.

Cănele vânzător. Zilele trecute a ars biserica din Gács (Ungaria). Când ardea focul, un căne a eșit din turn și a fugit la stăpânul său, un urloier, cu numele Barcoviciu. Gendarmii l-au întrebat, cum a ajuns cănele în turn? Barcoviciu strimtorat a mărturisit, că el a furat clopotul bisericii și atunci a mers cănele cu el în turn. Ca să nu fie bănuială, a dat foc bisericii. El a fost arestat și clopotul s'a aflat în Loșonț, unde tocmai voiau să-l topească.

La stațiile Năsăud și Ilva-mică a căleț ferate din ținutul Năsăudului să pot de aci înainte învagona (incărca) vite.

Lueger. Starea sănătății primarului Vienei, Lueger, e tot mai bună. El va merge pe 6 săptămâni în Lovrona, că să se restaureze deplin.

Crișmele închise. Reprezentanța comunei Mărgau — văzând lățirea cea blăstămată a beției — a hotărât unanim ca în Dumineci și sărbători crișmele să fie închise. E de dorit ca în tot locul, unde este încuibată afurisita de bettură, să se imiteze pilda aceasta.

Iusth și deputații nostri. »Lupta« de Joi săptămâna trecută scrie: Astăzi la trei ore p. m. presedintele Camerei, Iuliu Iusth a dat un prânz de gală la hotelul »Royal«, — fiind invitați peste 150 deputați, între cari și deputații noștri Vasile Goldiș, Dr. Iuliu Maniu și Dr. A. Vaida. — Deputații noștri își aleaseră un loc mai retras, în capătul mesei, dar Iusth, i-a așezat în felul următor: În dreapta sa era Dr. I. Maniu, apoi Apponyi, un dep. kossuthist și V. Goldiș. În stânga Chernoh, Toth Iános apoi Dr. Vaida. E obiceiul parlamentar ca presedintele să invite pe deputați la câte un prânz. — Iusth a voit să dovedească la acest prânz demonstrativ un deosebit respect pentru deputații opoziției naționaliste din Cameră.

Nenorocire în pădure. În pădurea comunei Săniosif (Năsăud) un butuc mare să rostogoli și omori pe Moise Gujul, care lucra împreună cu soțul său Trifan Crețu la rostogolirea de butuci.

Tot asemenea a fost omorit de un arbore feciorul Vasile Sângeorzan, în pădurea comunei Feldru.

Logodnă. Paraschiva Simion (Sibiu), și Ioan Spinean (Blaj), fac cunoscut, că s'au logodit.

Fol pedagogice. Cu 1 Martie st. v. a apărut Nr. 3 al escelentei reviste pedagogice »Vatra școlară« în Sibiu. Cuprinsul este bine îngrijit și foarte prețios pentru dascălul român. Cum știm »Vatra școlară« apare sub îngrijirea unui comitet redacțional, alcătuit din 5 profesori harnici dela seminarul »Andreian«. Abonamentul e pe an 6 cor. pe jum. de an 3 cor.

— »Pedagogia română«, noua revistă social-pedagogică, redactată de Anton Domide, la Gherla, a apărut în 1/14 Martie c. Nrul 1 să prezintă bine, cu material bogat și interesant. Apare de două ori pe lună. Abonamentul pe an 10 cor.

Tavan surupat. Vineri, săptămâna trecută s'a surupat tavanul (plafondul) salei din palatul Tauric, din Petersburg, în care își ținea sedințele duma rusească. Tavanul s'a surupat în zori de zi, când în sală nu era nime. Dacă surparea să întâmpla în decursul vreunei ședințe, puteau fi omorâți mulți deputați. Cauza surupării e vechimea palatului Tauric. Până la repararea palatului, duma își ține ședințele în alt loc.

Scopul plombelor, cu care sunt prevăzute semințele de steclă mai cu samă din Bisenz (Moravia) este a duce în rătăcire pe economi. Plombele aceste în cele mai multe cazuri au inscripția »Originalzüchtung Que-dlinburg« sau »Original - Norddeutsche Sa.t.«. Numele producătorului natural lipsește, de oarece numele falsificat să pedepsește. Economul nu poate ști, că ce fel de sămânță conțin sacii cu astfel de plombe, care sunt puse numai ca să ducă în rătăcire pe economi. Cu aceasta ocazie este de actualitate a atrage atențiunea, că tocmai zilele aceste am anunțat, cu ce îngrijire mare să aleg stecele din care să prepară semințele și folosul cel mare ce să obține prin împregnare. În »Köztelek« organul oficios al Reuniunii agricole ungare d-l profesor Georg Linhard, prima capacitate în resortul acesta, să exprime în modul următor: »Sămânța de steclă împregnată, ce vinde firma Edmund Mauthner din Budapesta în toată țara, să baură de un timp îndelungat de un renume bun. Sămânțele răsar iute și deopotrivă și stecele să desvoaltă frumos și cu putere. Asemenea fapte puse afară de orice îndoială, nu să pot ignora«. Economii noștri practici prevăzători și esperți o știu aceasta deja de mult timp din experiență proprie.

66 1—1

Din cauza îmbulzirii de material, în nrul de azi nu putem da ilustrație.

Abonații, a căror abonament a expirat cu sfârșitul lui Februarie st. v. sunt rugați a și-l renoua în curând, căci altcum li să oprește trimiterea foaiei.

Termen prolongit. Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, vestește pe membrii Reuniunii, că a prolongit termenul până la care sunt de a se înainta cererile pentru împătășire cu semințele de nutrefuri, (trifoiu, napi, luțernă etc.) până la 25 Martie n. c.

Cartea engleză: Românel american, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, să poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Distincție. Asesorul Dr. Miron Cristea, fost membru în juriul expoziției din București (secția XI lucruri bisericesti) a fost decorat de regele Carol cu ordinul »Coroana României« în gradul de cavalier.

Porci Jorkshere din Anglia. Direcțiunea »Insoțirii pentru valorizarea laptelui« din Săliște m'a recercat de a aduce la cunoștința publicului interesat, că importând cu mijlocirea guvernului, direct din Anglia rasă de rămători »Jorkshiere«, din prăsila primă sunt circa 250 porci (purce și vieri) la diferite locuitori din Săliște de vândut.

Doritorii de a cumpăra astfel de soiuri de porci pentru prăsire, au a să adresa la dl Dimitrie Foale conducătorul fabricii de unt în Săliște, care alaturat fiind o marcă postala de epistole de 10 bani, dă răspuns și în scris celor ce să interesează.

Spre orientare observ că purceii de vândut sunt în etate de 2—2½—3 luni, și prețul lor variază după etate și dezvoltare la vieri între 35—40 și 45 cor. ear la purce cu câte 10 cor. mai mult.

Porcii pot fi luați în primire odată ce timpul se desprimăvărează. — Petru Dragits, primpretor.

O explozie grozavă s'a întâmplat în portul orașului francez Toulon, săptămâna trecută. Magazinul de praf al vaporului francez »Iena« s'a aprins nu să știe din ce cauză și a explodat. Vaporul s'a stricat mai de tot, și explozia a făcut mare pagubă și în vieți omenești. O mulțime de matrozi, cum și oficeri au fost uciși. La unii corpul le-a fost sfâșiat și numai bucăți de carne s'au putut aduna. Mai mulți domnitori și-au exprimat președintelui republicii condolențele. Inmormântarea jertfelor s'a făcut Sâmbătă cu paradă militară, luând parte președintele Fallieres, ministri etc.

AVIZ. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra anunțului de pe pag. IV. a firmei Ioan Petrașcu. (La »Croitoria universală«), și fi îndemnăm să o spriginească, fiind firmă românească și în o stradă principală a Sibiului, strada Cisnădiei.

Linimentum Capsiei comp. a Drului Richter (Anker-Pain-Expeller) a devenit un mijloc de casă în adevăr popular, care să ține în totdeauna în multe familii de mai mult de 37 ani. La dureri de spate, de șolduri, de cap, podagră, reumatism etc. fricțiunile cu Anker-Liniment s'au dovedit întotdeauna alinătoare de dureri, și la boale epidemice, ca colera și mănare de foale sunt avantajoase întotdeauna frecările la foale. Acest mijloc escelent de casă s'a folosit ca fricțiune cu bun succes la influență și se află de vânzare în cele mai multe farmacii cu prețul de 80 bani cor. 1.40 și 2 — dar la cumpărare să cerem întotdeauna expres: »Anker-Liniment al lui Richter« (Anker-Pain-Expeller) și să ne uităm după marca de scutire »Anker« și numele Richter și să primim numai sticle originale.

E foarte greu

dacă nu chiar imposibil să afli un astfel de mijloc, care să fie atât de bun în efectul pentru păstrarea sănătății copiilor ca și Emulsiunea lui Scott. Aceasta dă organismului tinăr putere cu totul nouă și-l ajută să treacă peste greutățile dezvoltării. Emulsiunea lui Scott e fără îndoială mai bună, decât oleiul obicinuit de ficat de știucă.

Pescarul cu știuca mare este semnul de garanță pentru veritabila procedură a lui Scott. 24 2—2

Emulsiunea-Scott

să poate cumpăra în toate farmaciile.

Prețul sticlei originale coroane 2.50.

TĂRGURI.

În Murăș-Ludoș.

La târgul de săptămână din Murăș Ludoș din 12 Martie c. bucatele au avut următoarele prețuri:

Grâul maja metr. 12 cor. orzul m. m. 10 cor. ovăsul 12—12.60, cucuruzul 9—9.40, mazăricea m. m. 100 coroane, un car de fân 12—16 cor.

În Cluj.

În Cluj prețul bucatelor a fost același, care l-am publicat în nrul trecut. Căutarea a fost puțină. Din pricina Paștilor ungurești, ce să apropie, s'a urcat prețul galțelor, a ouelor și al lăptăriilor. Aviz țăranilor noștri din jurul Clujului.

În Bistrița și Lechința.

La târgurile de țară din Bistrița și Lechința vitele n'au prea fost căutate. Dar prețurile au fost destul de urcate. Așa — după cum scrie Rev. Bistr. — în Lechința s'au vândut o păreche de boi, soiunguresc-ardelean, cu prețul de 1120 cor.

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

88 5—42 a lui Sarg

oreză de dinți neînconjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

P. Cr. în Alliance Ohlo. Noi am trimis călindarul în Ian. Ți l-a luat cineva de la poștă.

Reșița. Abonatul, care a trimis din Reșița în 25 Febr. c. abonament 2 cor. 20 bani să ne scrie numele, căci nu-i putem trimite foaia.

Americani, cari ne-au trimis bani 10 cor. și 5 cor. prin firma G. B. Richard & Co. din Newyork și 10 cor. prin Colonial Trust Co. în South Sharon Pa. să ne aviseze pentru ce au trimis banii?

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Meltzer

Știi Dvoastră,

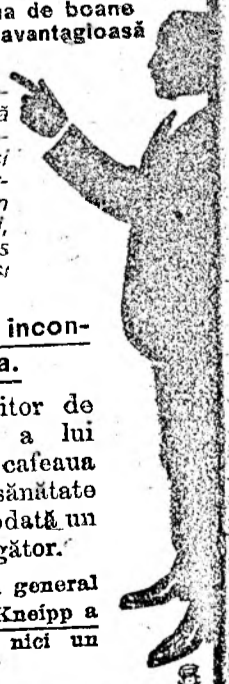
pentru ce cafeaua de boane este atât de desavantajoasă sănătății?

Fiindcă cafeaua de boane conține o otravă (Coffein) foarte iritătoare, care introdusă și în cantități mici în organism, cum se face prin luarea zilnică a cafelei, are efect periculos asupra inimii, nervilor și stomachului.

Aceasta a stabilit-o incontestabil știința.

Un adaos indestulitor de cafea malt-Kneipp a lui Kathreiner face cafeaua priincioasă pentru sănătate și-i împrumută totodată un gust plăcut, atrăgător.

Copii să se dedeie în general numai la cafea malt-Kneipp a lui Kathreiner fără nici un adaos.

Cea mai ferbinte dorință

a fetei mame tinere este, ca să aibă un băiat, a cărui corp gingaș, să fie fără greșală și maculă, puternic și sănătos. Dar cât o doare dacă ea nu poate să-și lăpteze băiatul! Cu cât e mai ușor a crește copilul la pieptul mamei, decât cu lapte de vacă, pe care chiar aducând cea mai mari jertfe materiale, anume în orașele mari, numai arar ori îl putem avea în cantitate de-o potrivă. Și cu schimbarea faptului îndată să ivesc la băieți morburii, vărsare, mămăre și

catar de intestine, cari amenință cu cel mai mare pericol viața băiatului atât de slabuț. Cu privire la organismul foarte subțil al miciei ființe omenesti, medicul dispune de puține mijloace, dar în timpul mai nou să folosească cu cel mai mare succes de un preparat, care să bucure de cea mai mare răspândire în în reșag lumea și e din cele mai bune preparate cari îi stau la dispoziție pe trenul nutriției raționale a băiaților. Aceasta e făina lui Kufke pentru copii, un preparat care afară de toate materiile nutritive ale laptei mamei, conține și albuminul vegetal de

ou, ce să prelucra ușor și astfel e foarte nutritiv. Făina Kufke să dă copilului cu lapte de vacă, prin ceea-ce topirea în stomacul copilului e fină, e mai ușor de mistuit și materiile albuminoasă urcă în mod considerabil valoarea nutritivă a laptei. Prin materiile din urmă făina are influință binefăcătoare și spre sedimentarea carnei de muschiu și a întării oaselor. Prețul făinei Kufke e de așa, încât aceea să poate cumpăra în fiecare casă și cu privire la bu-nete ei însuși, nici n'ar trebui să lipsească.

184 € 1-1

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 83-52

6500 meri nobili

de 4 și 5 ani

din soiurile Batull, Carmelit Reinette, Casel Reinette, Goldparman, Poinic, Stettin

sunt de vânzare

la moșia subscisei din Șmig (Somogyom). Prețul unui pom numai 70 fl. (35 cr.), la cumpărări în masă dela 200 bucăți în sus 10% rabat.

Prețul e a se asemna deodată cu comanda la adresa subscisei. — Spedarea se efectuește din gara Medgyes, și până aci fără cheltuieli.

Emilia Dr. Rusu,

soție de avocat

Sibiu — Nagyszeben.

65 1-3

Fără îndoială cele mai bune și mai ieftine

lumini de ceară

în toate mărimile, albe și cu flori, atât în gros cât și în detalii se pot căpăta la

Gustav Meltzer

fabrică de lumini și săpun
strada Gușteritel 25.
Filială Meltzer, Piața mică.
Parfumeria Meltzer,
strada Cisnădiei.

16 9-

ARNOLD MUNK,

neguțator de piele

SIBIU.

P. T.

Am onoare a aduce la cunoștința publică că am angajat pentru prăvălia mea de pielărie, un om specialist, responsabil cerințelor moderne, care știe să pregătească tot felul de

fășii (Schuhoberteile) pentru ghete

după recerinta timpului prezent și totodată prima calitate.

De aceea sunt în plăcută poziție a putea lăsa tot soiul de fășii în executare neesenționabilă.

Comande după măsură să efectueșc în câteva oare.

Cu distincă stimă

60 2-3

ARNOLD MUNK

Grand Prix expoziția universală Paris 1900.

Restitutionfluidul lui KWIZDA

apă de spălat priv. c. și reg. pentru cal.

Prețul: 1 sticlă Cor. 2 80.

De peste 40 de ani în folosință în grajdurile de curte, în grajdurile mai mari militare și civile pentru întărirea înainte și rentărrea după strapațe, înviroșarea nervilor etc. face capabil calul pentru cele mai esceleste prestațiuni în training.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată.

Să capăta în toate farmaciile și drogheriile.

Preț-curante ilustrate gratis și franco.

Depoul principal: **Franciso Ioan Kwizda**

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.

Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

84 I. 19-25

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Nr. 4017 A

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, articli de aur și argint, cadouri de nunta și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint

Nr. 8800

Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 46 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 8 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e esaminat oficios și proba oficioasă vizibilă esact, afară de aceea să garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

3 7-52

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigurare în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobilă, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, destudii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe espede de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: \$ Capitale asigurate asupra vieții: \$
80,981.088 coroane. \$ **9,125.898 coroane**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,077.718-75 c. pentru capitale asig. pe viață 3,568.868-87 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiul I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Blănița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Cea mai renumită bere

a fabricii de bere

Anton Dreher soc. pe ac. în Kőbánya (Steinbruch),

este de recomandat în deosebi onor. p. t. public.

Să capătă în cele mai multe neguțatorii mai bune.

Depozit principal la

M. Samuil Rubinstein, Sibiu.

67 1—

In editura de cântee a ediției M. U
a apărut tocmai în a 3-a ediție
renumitele cântee ale compozitorului boem
Zdenko Fibich:

Cinci cântee

pentru o voce de mijloc cu acompaniament
de piano în cea mai fină transpunere de text
de Dr. R. Batka.

1. Helt es mich mit Zauberbanden. 2.
Würdenalle Tränelein. P. Es steht der Mond
am Himmelszelt. 4. Die Rose. 5. Ich denk mir
oft in meinem Sinn.

Din număratele aprecieri amintim: »Bay-
erischer Courier und Münchener Fremdenblatt»:
La Moimír Urbánek în Praga au apărut cinci
interesante cântee de Zdenko Fibich, cu o
fină transpunere de text în germană de Richard
Batka. Cântecele toate es-elează prin un fel
de picanterie melancolică și nu le lipsește nici
o grațiositate slavico-națională, care să mani-
festă ușor. Firma să ne facă cunoscute mai
departe în ediții germane din bogata sa editură
de cântee și alte perle ale lirice tonice slave.
Este o întreprindere sigură și pentru toate
părțile egal multumitoare.

Trimițând banii înainte (și cu marce postale)
espedează franco:

Casa de editură muzicală și mare sortiment
Mojmír Urbánek în Praga.

Strada Jungmann 14, (Palais Hlavka).

14 d 1—

Să caută un băiat

ca învățcel în condițiuni foarte bune; învăț-
celi mai mari să primesc pe 2 ani, în france-
laria-covrigăria lui

Petru Moga

Sibiu Strada Poplăcii Nr. 1.

31 3—8

Contra tusei, răgușelei și catarului au efect
mai bun

bomboanele Pemeté
ale lui Réthy.

La cumpărare să fim atenți și să cerem
apriat bomboane de-ale lui RETHY, fiindcă
sunt multe imitații fără valoare.

1 Carton 60 fileri.

Să cumpărăm numai bomboane pemeté
de-ale lui RETHY!

251 10—12

Aveți dureri de cap?

in acest caz nu șovăiți, ci
folosiți numai decât
Pastilele **MIGRAIN**
ale lui Beretvas,
cari în 5 minute delătură
cele mai cerbicoase și
nervoase du eri de cap,
chiar și dacă sunt cronice

Ele întrec toate mijloacele de până acum. Efec-
tul e miraculos chiar și la cele mai acute du-
reri de cap.

Depozit principal la Toma Beretvas, farmacist,
Kispest, ulița Rákoczi 22.

La comande de 3 pachete urmează espedare
1 beră de spese. 62 2—5

Să ca-
pătă în
fie-
care
farmacie

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsiei comp.,
substituire pentru
Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care
se folosește mai mult de treizeci și șapte de
ani ca ungere sigură la podagră, reuma-
tism și reeeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai pu-
tină valoare, la cumpărare să fim
precauți și să primim numai sticle originale
în șutule cu marca de scutire Anker și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fil., O. 1.40
și C. 2.— să capătă în toate farmaciile; dep.
princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga
Strada Elisabeth Nr. 5 nou
Espediție zilnică.

214 23—40

Ludovic Terencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12.

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primă-
vară în mare asortiment

nontățile

esote chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se esecută după măsură cele mai
moderne vestminte precum: Sseke,
Jaqueto, și haine de salen, cu
prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune meriță
nontățile de stoffe pentru paraf-
stură și „Baglam“, cari se află
totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu îmi pas-
sunt a strage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

în cazuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore.

27 8—

P. CANON, Antwerpen

Lange Herenthalsche Straat 23.

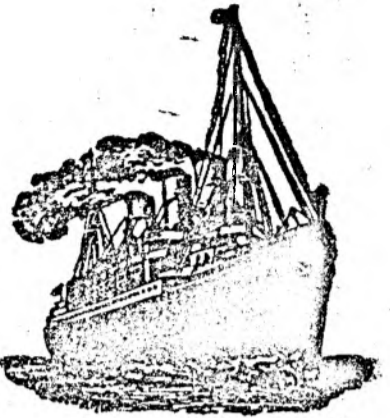
— **Espedient de pasageri** —

concesionat de guvernul regesc belgic, pe lângă o
cauție de 40.000 fran.

Duce pasageri la
NEW-YORK
și **CANADA**

America - nordică
și sudică, cum și
în toate locurile
lumii, cu vapoare
de postă de spi-
ral duplu direct,
de casa primă,
pe lângă preturile
cele mai ieftine,
provizie esce-
lentă și serviciu
pe vapoare.

Orice informație
asupra Americii
și Canadei dă cu
plăcere

23 5—5

P. CANON, Antwerpen

Lange Herenthalsche Str. 23.

Descrieri de-ale Canadei la dorință gratis și franco

Nu numai se cetim

ci trebus să probăm

săpunul de lapte de crin Steckenpford

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann
& Co, Drezda și Teschen a/E. mai nainte
săpun de lapte de crin al lui Bergmann
(marca 2 băieți) ca să avem un teist alb și
liber de pistru, cum și o culoare delicată
a feții.

Să află buçada cu 80 fileri în Sibiu la:
Farmaciile la Urs-, Piața-mică, A. Rummler,
str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh.
Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Missel-
bacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str.
Cisnădiei, str. Gusteritei. Piața-mică, Prima
fabrică ard. de lumină de stearin, str. Cis-
nădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe
în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B.
Misselbacher. 86 47 50

Fiecare imitație e punibilă!

Singur veritabil e numai
balzumul lui Thierry

cu marca verde de călugăriță. 12 sticle mici sau 6
duple sau o sticlă mare specială cu închizătoare
patent Cor. 5.—.

Alifie de centifolii

a lui Thierry

Scutit prin lege!

contra tuturor ranelor, aprin-
derilor, rănilor etc. 2 bos-
cane Cor. 3.60. Espedare nu-
mai cu rambursă sau trimiterex-
banilor înainte.

Aceste două leacuri de casă
sunt cunoscute de cele mai
bune și renumite.

Comandele să se adreseze la
Farmacistul

A. THIERRY în Pragrad:
lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Depozit în cele mai multe far-
macii. — Broșuri cu mii de
scrisori originale de mulțumire,
gratis și franco.

179 29—52

Important pentru onor. agricultorii!

Cine are Hpsă pentru sămănturi de primăvară de

grâu de primăvară

orz, ovăs triumf, mazărice

sămăntă de cânepă

să se adreseze de timpuriu la

Sigismund Feltor

Sibiu, strada Brukenthal 5.

54 3—3

număr 387/907,

70 I-1

Arlejtési hirdetés

Porcsesd község előjárósága az 1906. évi október hó 31-én megtartott rendkívüli képviselőtestületi ülésén hozott határozat alapján közhírré teszi, hogy a Porcsesd község beltelkei között eltoló úgynevezett „Valea Caselor” nevű patak a köz-ég belső-égeinek felső szélétől az Olt folyóba történt beömlésig terjedő szakaszán tervbe vett mederrendezési munkálatok — valamint a nevezett patak medrében, a községi beltelkek feletti szakaszon létesítendő kettő darab kő-keresztgát munkálatainak kivitele — a melyek Szeben vármegye Alispárjának 6989/1906. sz. engedélykiratával engedélyezve lettek — az engedélykirathoz csatolt műszaki tervekben kitüntetett méretekkel és módon folyó évi április hó 6-án d. u. 3 órakor Porcsesd község-házánál tartandó nyilvános árlejtésen vállalatba kiadatik.

Az árlejtés szóbeli és írásbeli.

Kikiáltási ár: a mederrendezési munkálatokra nézve 23155 kor. 76 fillér és a kettő darab kőkeresztgátra nézve: 5543 kor.

A két munkálatra külön-külön és együttesen is tehető az ajánlatok.

Ajánlattevők a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban bányapénz, gyanánt előre kötelesek lefizetni.

Az egy koronás okmánybélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok a 10 %-os bányapénzzel és azon kijelentéssel látandók el, hogy ajánlattevők a műszaki tervzeteket, a részletes és általános árlejtési feltételeket teljesen ismerik s azoknak magokat minden tekintetben és feltétlenül alávetik.

Az írásbeli ajánlatok a szóbeli árlejtés megkezdése előtt adandók be a község előjáróságánál. Később beérkezett, távirati uton tett és utó-ajánlatok nem fogadtnak el.

Az összes műszaki tervzetek, a részletes és általános árlejtési feltételek Porcsesd község irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Porcsesd, 1907. évi március hó 19-én.

Andrela Galeş,
községi buó.

Popa Péter,
községi jegyző.

Cheag natural in formă de praf.**Important**

pentru fabricarea de caş. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru încheierea laptelui, chemico curat, întrece mult toate mijloacele de încheiere de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai copetenti în brânzături cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea norală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul este mai bun.

O încercare ne convinge. Sigura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caş, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 57 2-20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Vasilie Bann**Sibiu**

str. Oenei 7. — str. Faurului 16.

în casa sa proprie „La Cizma roșie” cel mai mare depozit de încălțăminte pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comandele să trimit recomandate, la cas de nu corăspund, să primesc îndărăpt în schimb.

68 1—

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

„La Croitoria universală”**Ioan Petrașcu**

strada Cisnădiei Nr. 32 SIBIU strada Cisnădiei Nr. 32

Subscrisul îmi iau voe a aduce la cunoștința onoratului public, că cu 1 Martie a. c. a trecut în posesiunea mea, prin cumpărare

Prăvălia de uniformare

(J. ŌSZY.)

din strada Cisnădiei Nr. 32. Deci mă aflu în plăcuta poziție de a servi onoratul public cu tot felul de lucruri trebuincioase și cu prețuri reduse și anume, pentru civili: gulere, manjete, cravate, cămeși de iarnă și de vară, umbrele (ploiere), batiste, ciorapi, mănuși, etc.; iar pentru militari: chipiuri, gulere, port-epee, pintoni, săbii, mănuși de toate categoriile, diferite șinoare, bumbi pentru manjete și pept, și tot felul de bumbi pentru diferite uniforme, etc. etc.

Tot în acest local primesc tot felul de comande pentru

haine civile și militare,

cari le pregătesc după cele mai moderne cerințe, în croitoria mea. Asemenea confecționez reverenți și tot felul de ornate bisericesti, precum și jachete pentru dame.

La cerere de urgență pot liferă un costum în timp de 24 ore.

Comande se pot face și prin postă.

Rugând onoratul public pentru binevoitorul sprigin, și asigurându-l de un serviciu satisfăcător, semnez

50 2—6

cu toată stima

Ioan Petrașcu.**Industrie indigenă!****Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,**

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank” ardelen, de nou adăstată și provăzută cu cele mai moderne mașine, lificrează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,**praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun**

în o calitate așa de excelentă, încât aceste pot susținea comparația cu orice produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătatea și vrednicia lor.

Prima fabrică transilvană de lumini.

22 4—

Să caută Doică

care să între în serviciu între finele luni Martie și începutul lui April. Să nu aibă copil mai mare decât de două luni.

Să cere răspuns imediat prin scrisoare la adresa:

Dr. Eugen UseatuBrezoin România,
Vâlcea

59 2—8

De vânzare

6 tauri grași de tăiat și 4 de folosit, cei-ce doresc a cumpăra să se adreseze la

69 1—2

Petru Androne
Szászsebes.

Pentru biroul unei fabrici dintr'un oraș mai mare de provincie din România să caută pentru intrare imediată, cel mai târziu până la 1 April

O damă creștină ca

Comptabilă

Damele energice și libere, cari au lucrat la registre în case mai mari și cari să priceap bine la toate lucrările de birou, să binevoiască a-și trimite certificatele, împreună cu oferte indicând și cererile personale și de salar. (Pentru pensiune și masă au îngrijire singure) Sub No. 3700. Agenției de publicitate Schulder et. Co. București str. Karageorgevici 18.

58 2—2

Cea mai bine probată
forță motrice pentru economia de câmp și industrie.

Locomobilele și motoarele Petrolin ale lui Bernhardt

lucrează pe jumătate mai ieftin, ca mașinile de vapor și nu pretind mașiniști censurați, se pot ridica liber de concesiune, absolut sigure la mână, nu fac fum, nici funingine, nici miros. — Spese motrice (de mână) 5 fileri pe ciasul forței de cal.

Construcții de gaz sugativ
de 10 până la 100 forță de cal.

Cea mai ieftină putere motrică din timpul prezent.
Să cerem prospect dela

Fabrica de motoare și mașine c. și reg. priv.

G. BERNHARDT FII

Vienna XII. Calea Schönbrunn 178/TS
sau la reprezentantul **IOSIF LIEDLER**
Sebeșul săsesc, Transilvania.
293 10-12

Real și bun!

Orologiu minunat de buzunar și lanț, numai pentru 1 fl. 40 fl.

50.000 buc. am cumpărat, din cauza disolvării unei fabrici elvețiene de oroloage, de aceea trimit 1 orologiu de buzunar de argint Gloria Anker remontoir de precisiune, 86 ore, lanț aurit frumos și joujou, cu mers regulat, pentru care să garantează 3 ani în scris, numai cu fl. 1 40.

Espedarea per rambursă prin
L. oasă de negoț germană

S. KOHANE, Cracovia Nr. 146.

Pentru-ce nu convine banii retur. Multe scrisori de mulțumită.
7 6-6

**Pene de pat
boome ieftine!**

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—; cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire să admită pe lângă rebonificare de porto.
88 6-6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

FISCHER & COMP. NAGYENYED Ungaria.

100 JUG CAT.

Cel mai frumos pomi roditori.

Cei mai buni altoi de vițe.

80,000 arbori fructiferi.
1 milion plante pentru gard viu.
1 milion sujete (pădureți).
Arbori de promenade, tuși decorative
roze, poame cu boabe etc.

1 1/2 milion altoi de vițe
Vițe europene și americane
cu și fără rădăcină.
Cataloge și instrucțiuni de
cultivare gratis.

ȘCOALELE de POMI și VIȚE de VIIE IMPREUNATE FISCHER & COMP. și M. AMBROSI.

209 12-12

GUSTAV STASNEY

croitor de vestminte bărbătești

Strada Baier 2. SIBIIU Strada Baier 2.

Să recomandă onor. preoți gr.-or. cum și dlor candidați de parochi pentru confecționarea de **reverenți și ornate bisericesti**, cum și pentru pregătirea de tot felul de **vestminte bărbătești**, cu prețurile cele mai ieftine.

Pentru serviciu real și solid garantează renumele firmei, existente de 60 de ani.

Sibiu în Februarie 1907.

Cu distinsă stimă

Gustav Stasney

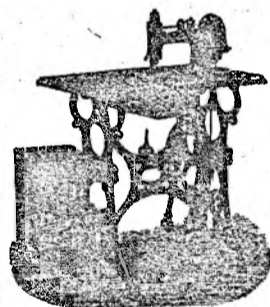
croitor de vestminte bărbătești.

46 8-8

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.
17 9-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

228 19-24

să le acoperiți mai bine la **Iuliu Meinl** în Budapesta (filială: Sibiu, strada Cisnădiei 24.) Firma Iuliu Meinl e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în branșa sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce se poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta ofere în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință se trimite gratis și franco.

Iuliu Meinl, Budapesta. Filială: Sibiu, strada Cisnădiei 24.

M. Ambrosi sen.
 cultură de viă europeană și americană
in Prostea mare — Mediaș
 recomandă în calitate primă
vițe indigene cu rădăcini
 din soiurile: Semillon, Sauvignon
 Roländer, Traminer, Muscat Otonel,
 Muscat Lunel precum și cepuri de
 vițe indigene pentru altoire din
 vîile proprii. 36 2—3

Gledicii
 pentru garduri, vii în calitate foarte bună cu
 rădăcini frumoase.
 Preț-curent la cerere gratis și franco.
 Indrumare de cultură să includă fieștecărel
 comenzi.

Cel ce dorește a avea
Răchie
 61 2—10
ieftină
FĂRĂ CĂZAN
 acela să-și procure dela
Radovan Popovits comerc., Ujvidék
CARTEA
 din care poate învăța cum să facă toate
 răchiturile și cum manipularea vinurilor,
 Prețul acestei cărți e 6 cor.
 Tot așa vind și materialul necesar cu praf cu tot.
 Prețul pentru 100 litre 8 cor.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai
 căpăta vre-odată durere
 de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa
 de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru
 scutela franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler
 Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: la farmaciile:
 la Piața mare 10; la Piața mică 27; strada Cisnădiei 59;
 căța Tarasiei (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia
 Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei.
 la Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseș: far-
 macia Lederhölger; Sighișoara: farmacia lui Lignar.
 Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți
 a lui Bartilla. Denușări de falsificare vor fi bine
 plătită. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite
 7 eticle cu 6 cor. 20 fl. franco. 5 7—

!! Lumini !!
 Cel mai bun și mai ieftin isvor de cumpărat
lumini de ceară
 și
lumini de stearin pentru biserică
 în ori-ce mărime și executare.
 Neguțătorie specială de lumini
Rudolf Henter
 — — — Sibiu — — —
 Neguțătoria principală:
 Strada Faurilor (Schmiedgasse) Nr. 7.
 Filială: Jungewaldstrasse Nr. 2.
 (Poarta Cisnădiei, vis-à-vis de ospătaria Klein).
 Revânșătorilor reducere considerabilă de preț.
 279 12—20

Pentru tipar responsabil Henric Melizer,

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
 căroțat, călărit, vînat, sport și voiaj, poclăzi
 și procovături, portmonee și bretele solide
 și alte 11 5—26

articole de galanterie
 cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
 permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Late de prețuri, lucrere, se trimt franco.

Comandele prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamari pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până
 la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Prima fabrică transilvană de bere, cu vapor,
RUDOLF HABERMANN.

P. T.

Am onoare a Vă face cunoscut, că am preluat

Prima fabrică transilvană de bere, cu vapor

a erezilor Ioan Habermann în Sibiu, cu toate activele ei și cu o parte a pasivelor
 și o voui conduce mai departe sub firma înprotocolată judecătorește

RUDOLF HABERMANN.

Rugând ca să binevoiți a lua despre aceasta cunoștință, rog totodată ca de
 încrederea cu care ați onorat firma de până acum să mă împărtășiți și pe mine. La
 50 de ani dela întemeierea fabricii de bere, îmi permit a Vă face atent deja azi la
 berea iubiliară, care să va pune în vânzare în luna Maiu a. c. ceea ce voui repeta a
 o face cunoscut cu puțin înainte de punerea ei în vânzare.

Prestând un serviciu cunoscut, prompt și reel, rog de prețurile Dv. comande
 și semnez, cu distincă stimă

Rudolf Habermann,

proprietar de fabrică de bere.

64 2—3

ANDREIU TÖRÖK

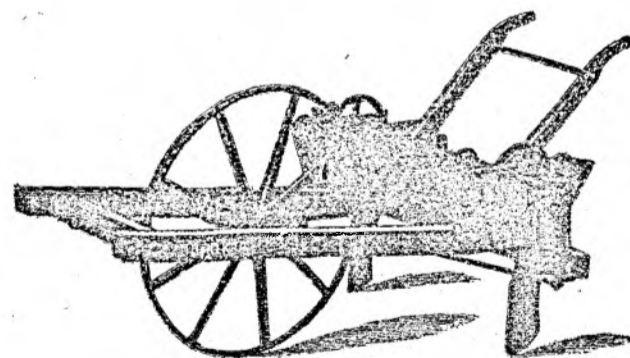
fabrică de mașini economice

in Sibiu, Poarta Cisnădiei

recomandă onor. domni agricultori:

Mașine de îmblătit cu mâna sau cu cai, cu vapor sau cu motor pentru
 benzin, sistemele cele mai noue. Ciure de ales și de sortat, calitatea cea mai
 bună în patru mărimi. Greblă de fîn.

Mașine de tăiat nutrețul,
 mașine de tăiat napii și sfărmi-
 tor de cucuruz în diferite mărimi,
 pompe de toate soiurile pentru
 fântâni până la adâncime de 20 metri.
 Pluguri de toate soiurile și siste-
 mele, mașini de sîmînat cucuru-
 zul cu 2—3 șire, mașine „Titania”
 de sîmînat cereale. Prese pen-
 tru sîmînte de ulei, zdrobi-
 teare.

Mori cu 1, 2 și mai multe petri
 mînate cu vapor și cu motor. Pre-
 luare de sfredelire de fântâni, cele mai bune și mai ieftine fântâni.

Coase cele mai bune pe garanție dela cor. 1.60 până la 2 cor., la co-
 mandă mai mare se capătă după 10 coase una gratis.

Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto”, pentru benzină,
 petrol și gaz (cărboni). 45 1—

Prospecte, desemnuri și preliminară de spese franco și gratis.